

Finanční analýza společnosti TPK, spol. s r.o.

Eliška Rybová

Bakalářská práce
2013

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav logistiky

akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Eliška RYBOVÁ**
Osobní číslo: **L10176**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Logistika a management**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Finanční analýza společnosti TPK, spol.s.r.o.**

Zásady pro vypracování:

1. Teoretické pojednání k problematice posuzování finančního zdraví podniku.
2. Návrh vhodné metodiky k naplnění cíle bakalářské práce.
3. Finanční analýza daného podniku na základě rozboru účetních výkazů za sledovaná období. Vymezení problematických oblastí.
4. Návrh opatření pro zlepšení stavu podniku v problematických oblastech. Zhodnocení naplnění cíle a přínosu práce.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] GRÜNWARD, Rolf a HOLEČKOVÁ Jaroslava. Finanční analýza a plánování podniku. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.

[2] KNÁPKOVÁ, Adriana a PAVELKOVÁ Drahomíra. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 2. rozš. vyd. Praha: Grada Publishing, 236 s., 2012. ISBN 978-80-247-4456-8.

[3] RŮČKOVÁ, Petra. Finanční analýza, metody, ukazatele, využití v praxi. 3. rozš. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. 139 s. ISBN 978-80-247-1386-1.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

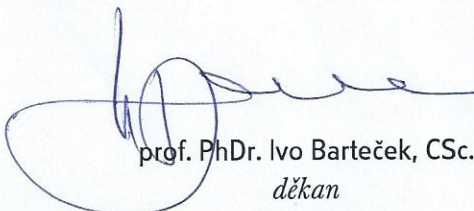
Vedoucí bakalářské práce: **Ing. et Ing. Jiří Konečný, Ph.D.**

Ústav krizového řízení

Datum zadání bakalářské práce: **25. února 2013**

Termín odevzdání bakalářské práce: **10. května 2013**

V Uherském Hradišti dne 25. února 2013

prof. PhDr. Ivo Barteček, CSc.
děkan

RNDr. Ing. Lenka Cimbalníková, Ph.D., MBA
ředitel ústavu

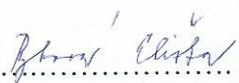
Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v archivu Fakulty logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval/a samostatně a použitou literaturu jsem citoval/a. V případě publikace výsledků budu uveden/a jako spoluautor/ka
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Uherském Hradišti dne 30. 4. 2013

.....
podpis studenta/ky

ABSTRAKT

Předmětem bakalářské práce „Finanční analýza společnosti TPK, spol. s r.o.“ je zhodnotit finanční zdraví společnosti TPK, spol. s r.o. Bakalářská práce je rozdělena na dvě hlavní části. V teoretické části je zpracována literární rešerše, která se zabývá problematikou finanční analýzy společnosti. V praktické části je provedena finanční analýza společnosti na základě účetních výkazů v letech 2006 - 2010. Je posouzeno finanční zdraví společnosti a v závěru práce jsou navržena opatření ke zlepšení současné situace společnosti.

Klíčová slova:

Finanční analýza, uživatelé finanční analýzy, vertikální a horizontální analýza, poměrové ukazatele, ukazatele zadluženosti, ukazatele rentability, ukazatele likvidity, ukazatele aktivity, rozvaha.

ABSTRACT

The subject of the thesis "Financial Analysis of the company TPK, Ltd." is to evaluate the financial health of the company TPK, Ltd. The thesis is divided into two main parts. The theoretical part deals with literature search, which deals with financial analysis. In the practical part is carried out a financial analysis of the company on the basis of the financial statements in the period 2006 – 2010. It is assessing the financial health of the company and in conclusion proposals are designed to improve the current situation of the company.

Keywords:

Financial analysis, users of financial analysis, vertical and horizontal analysis, ratio indicators, debt ratios, profitability ratios, liquidity ratios, activity indicators, balance sheet.

Ráda bych poděkovala mému vedoucímu bakalářské práce Ing. et Ing. Jiřímu Konečnému, Ph.D. za odborné vedení, teoretické a praktické rady a připomínky.

Také bych chtěla poděkovat odbornému konzultantovi ze společnosti TPK, spol. s r.o. panu Jiřímu Janoškovi, který byl velice ochotný poskytnout rady a připomínky.

Mojí rodině děkuji za trpělivost po dobu celého studia a za umožnění vzdělání.

„Lidé litují, jak špatně využili času, který je už za nimi, ale to je nepřivede k tomu, aby lépe využily času, který jim k životu zbývá.“

Jean de La Bruyère

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 FINANČNÍ ANALÝZA	11
1.1 ÚČEL FINANČNÍ ANALÝZY	12
1.2 ZDROJE INFORMACÍ PRO FINANČNÍ ANALÝZU	13
1.3 UŽIVATELÉ FINANČNÍ ANALÝZY	16
2 METODY FINANČNÍ ANALÝZY	18
2.1 ELEMENTÁRNÍ METODY FINANČNÍ ANALÝZY	18
2.2 VYŠŠÍ METODY FINANČNÍ ANALÝZY	19
2.3 METODIKA PRÁCE	19
2.4 ZPŮSOBY SROVNÁNÍ VÝSLEDKŮ FINANČNÍ ANALÝZY	20
3 UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY	21
3.1 ABSOLUTNÍ UKAZATELE	21
3.2 ROZDÍLOVÉ UKAZATELE	22
3.2.1 Čistý pracovní kapitál	23
3.2.2 Čisté pohotové prostředky	23
3.2.3 Čistý peněžní majetek	24
3.3 POMĚROVÉ UKAZATELE	24
3.3.1 Ukazatele rentability	24
3.3.2 Ukazatele aktivity	26
3.3.3 Ukazatele zadluženosti	28
3.3.4 Ukazatele likvidity	30
3.3.5 Ukazatele tržní hodnoty	32
II PRAKTICKÁ ČÁST	33
4 CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI	34
4.1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE Z OBCHODNÍHO REJSTŘÍKU	35
4.2 FINANČNÍ ŘÍZENÍ A PLÁNOVÁNÍ SPOLEČNOSTI TPK	37
4.3 CHARAKTERISTIKA ODVĚTVÍ	38
5 FINANČNÍ ANALÝZA SPOLEČNOSTI	39
5.1 ANALÝZA ABSOLUTNÍCH UKAZATELŮ	39
5.2 ANALÝZA ROZDÍLOVÝCH UKAZATELŮ	48
5.3 ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	49
5.3.1 Ukazatele rentability	49
5.3.2 Ukazatele aktivity	51
5.3.3 Ukazatele zadluženosti	53
5.3.4 Ukazatele likvidity	55

6	NÁVRHY A DOPORUČENÍ NA ZLEPŠENÍ SITUACE SPOLEČNOSTI.....	58
	ZÁVĚR.....	60
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	62
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	65
	SEZNAM TABULEK.....	66
	SEZNAM GRAFŮ	67
	SEZNAM PŘÍLOH.....	68

ÚVOD

Ekonomiku České republiky poznamenalo od roku 1989 několik změn. První z nich byl pád komunismu, kdy bylo nastaveno nové politické uspořádání. Od centrálně plánovaného hospodářství se přešlo k tržní ekonomice a svobodě podnikání. Do tohoto přechodu navíc výrazně zasáhl nově vznikající jednotný trh Evropské unie. Česká republika se stala členem v roce 2004 a o čtyři léta později, v roce 2008 nastala další změna a to ekonomická krize. V souvislosti s jednotným trhem konkurence nabrala globální rozměr, což však přineslo do podnikatelského prostředí nové příležitosti, ale také mnohé překážky a problémy. Tímto chci apelovat na to, že podnikatelské jednotky v České republice se musí přizpůsobovat stále novým a měnícím se podmínkám, aby mohly být konkurenceschopné a vykazovat zisk. Proto zhodnocení finanční situace společnosti je již nedílnou součástí finančního řízení. Jedná se o proces, který hodnotí dosavadní vývoj konkrétní společnosti a také zahrnuje srovnání buď s konkurenty v daném odvětví, nebo srovnání s odvětvím jako celkem. Legislativa nestanovila pro finanční analýzu žádné obecné závazné předpisy nebo jednotně uznávané standardy. V praxi proto odborníci využívají různých přístupů a technik analýzy. Tyto přístupy a techniky mají však jen jeden cíl, a to vyjádřit co nejpřesněji finanční situaci společnosti. Tyto informace mohou být zpracovány jak externím uživatelům (stát, investoři, banky), tak interním uživatelům (zaměstnanci, odbory, vedoucí pracovníci, majitelé).

Ve finanční analýze je nejčastěji využívána analýza pomocí poměrových ukazatelů. Jedná se o jednu z nejoblíbenějších metod, protože umožňuje získat rychlou představu o finanční situaci ve společnosti. Jedním ze způsobů, jak využít finanční analýzu je využít jejich výsledků do rozhodování o financování dalších naplánovaných projektů a také je využít při finančním plánování, které je důležitou součástí správného řízení společnosti. Finanční analýza úzce souvisí s účetními výkazy společnosti, které poskytují prvotní ekonomické informace.

Cílem této bakalářské práce je teoretické pojednání o problematice finančního zdraví společnosti. Navrhnout vhodnou metodiku k naplnění cíle bakalářské práce a provést finanční analýzu dané společnosti na základě rozboru účetních výkazů za sledované období 2006 – 2010. Dále vymezit problematické oblasti a navrhnout opatření pro zlepšení stavu společnosti v problematických oblastech. Na závěr zhodnotit naplnění cíle a přínosu práce.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 FINANČNÍ ANALÝZA

Finanční analýza je výborným ukazatelem úspěšnosti využívání strategie společnosti v návaznosti na ekonomické prostředí, tedy celkovou ekonomickou situaci ve společnosti. Pojem finanční analýza je možno definovat podle celé řady způsobů. „V zásadě nejvýstižnější definicí je však ta, která říká, že finanční analýza představuje systematický rozbor získaných dat, které jsou obsaženy především v účetních výkazech. Finanční analýzy v sobě zahrnují hodnocení firemní minulosti, současnosti a předpovídání budoucích finančních podmínek.“ Za zemi původu finanční analýzy jsou považovány Spojené státy americké. Jednalo se však pouze o teoretické práce bez praktických analýz. Postupem času se rozvíjela i praktická stránka analýzy a zásluhu na tomto rozvoji mělo využívání počítačů (osobní počítač byla novinka v roce 1965 ve Spojených státech amerických). [12]

Před druhou světovou válkou se používalo označení bilanční analýza a po druhé světové válce se již objevil samotný pojem finanční analýza. V naší zemi se samotný pojem finanční analýza začal využívat až po roce 1989. Finanční výsledky se staly základním kritériem ekonomických rozhodnutí a finance ve společnosti získaly nové postavení. Dostaly se do centra pozornosti všech podnikatelů. Byly nejen významné pro strategické řízení společnosti v oblasti finančního řízení, ale např. i při hodnocení a výběru obchodních partnerů. Smyslem finanční analýzy je provést zhodnocení finančního hospodaření. Finanční analýzu nejběžněji využívají management společnosti (vedení), věřitelé a investoři a také banky při poskytování úvěru dané společnosti. [12]

Finanční stabilita patří mezi základní cíle finančního řízení společnosti a je ji možno hodnotit pomocí dvou základních kritérií. Prvním z nich je považováno za nejdůležitější, neboť postihuje podstatu podnikání jako takového a jedná se o schopnost vytvářet zisk. Druhým kritériem hodnocení finanční stability je zajištění platební schopnosti společnosti. [12]

Finanční analýza však nespadá pouze do finančního řízení. Svůj vliv může uplatnit na společnosti jako na celek, např. je součástí marketingové SWOT analýzy, ve které jsou hodnoceny silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby ve společnosti. V takovém případě se jedná o identifikaci slabých míst ve finančním zdraví společnosti, které by mohly vést v budoucnosti k problémům. Dále se jedná o identifikaci silných stránek, které souvisejí s možným budoucím zhodnocením majetku společnosti. [12]

Finanční analýzu společnosti lze rozdělit do dvou kategorií:

- **Externí finanční analýza** – vychází ze zveřejňovaných a jiným způsobem veřejně dostupných finančních, zejména účetních informací.
- **Interní finanční analýza** – při tomto druhu analýzy jsou analytikovi k dispozici veškeré údaje z informačního systému společnosti. Tedy konkrétně kromě informací z finančního účetnictví i údaje z účetnictví manažerského nebo vnitropodnikového, z podnikových kalkulací, plánu, statistiky apod.

Výše uvedené rozdělení finanční analýzy je klíčové pro pochopení cílů, které se mají pomocí finanční analýzy dosáhnout. [8]

Cílem finanční analýzy je poznat finanční zdraví společnosti, identifikovat slabá místa, která by mohla vést k problémům a určit silné stránky společnosti. Pojem finanční zdraví společnosti se používá pro vyjádření uspokojivé finanční situace společnosti. Finančně zdravá společnost musí být schopna vytvářet svou činností dostatečný zisk, což je přebytek výnosů nad náklady. Dalším důležitým faktorem finančně zdravé společnosti je schopnost uhrazení závazků a nesmí mít problémy s likviditou. [3]

Finančně zdravé společnosti mají větší šanci získat bez problémů a za výhodných podmínek externí zdroje financování (cizí zdroje) jak formou bankovních úvěrů, tak úspěšným prodejem cenných papírů s pevně stanoveným úrokem (obligací) či emisí (vydání) nových akcií. Finančně zdravou společností je však i taková společnost, která cizí zdroje minimalizuje a je schopna svůj rozvoj efektivně zajistit pouze vlastním kapitálem, tedy interními zdroji financování. [8]

Opakem finančního zdraví společnosti je **finanční tíseň**. V této situaci nastávají vážné problémy v peněžních tocích, likvidita je ohrožena a situace se nedá řešit bez zásadních změn v činnosti společnosti a ve způsobu financování. [3]

1.1 Účel finanční analýzy

„Účelem finanční analýzy je především vyjádřit pokud možno komplexně majetkovou a finanční situaci podniku, tzn. podchytit všechny její složky, případně při podrobnější

analýze zhodnotit některou z jejich složek (rozbor výnosnosti majetku, rozbor zadluženosti, rozbor rizik platební neschopnost atd.) a také připravit podklady i pro interní rozhodování managementu podniku.“ [3]

Finanční analýza je důležitou oblastí v podnikovém řízení. Je velmi úzce propojena s účetnictvím a finančním řízením společnosti. Účetnictví poskytuje data a informace pro finanční rozhodování prostřednictvím základních finančních výkazů (rozvaha, výkaz zisku a ztrát, přehled o peněžních tocích, tzv. cash-flow). [3]

1.2 Zdroje informací pro finanční analýzu

Základní data se nejčastěji čerpají z účetních výkazů, které lze je rozdělit do dvou základních částí. První část jsou účetní výkazy finanční a druhá část jsou účetní výkazy vnitropodnikové. Účetní výkazy finanční jsou výkazy externí, neboť poskytují informace zejména externím uživatelům. Účetní výkazy vnitropodnikové nemají právně závaznou úpravu a vycházejí z vnitřních potřeb každé společnosti. Mají častější frekvenci sestavování a umožňují vytváření podrobnějších časových řad, což je z hlediska finanční analýzy velmi důležité. [12]

Pro to, aby se mohla začít zpracovávat finanční analýza, jsou důležité zejména následující základní finanční výkazy:

- rozvaha,
- výkaz zisku a ztráty,
- výkaz o tvorbě a použití peněžních prostředků (výkaz cash flow). [12]

Struktura účetních výkazů je závazně dána Ministerstvem financí ČR. Tato struktura vychází ze zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a z postupů účtování. [8]

Přehled o peněžních tocích, neboli výkaz o tvorbě a použití peněžních prostředků (výkaz cash flow) není standardizován, což však neznamená, že má nižší informační hodnotu než rozvaha nebo výkaz zisku a ztráty. Tyto výkazy jsou závaznou součástí účetní závěrky. K finančním výkazům se v rámci účetní závěrky připojuje ještě příloha. [12]

Rozvaha je základním účetním výkazem. Zachycuje stav majetku společnosti (tj. aktiva) na jedné straně a zdrojů krytí (tj. pasiva) na straně druhé k určitému časovému okamžiku. Je sestavována zpravidla k poslednímu dni každého roku. Základní bilanční rovnice rozvahy znamená, že aktiva musí být stejná jako pasiva, toto základní bilanční pravidlo musí být v rozvaze dodrženo. [2]

Tabulka 1-1 Struktura rozvahy

Rozvaha k 31. 12. 20xx	
Aktiva (majetková struktura)	Pasiva (finanční struktura)
Dlouhodobý majetek	Vlastní kapitál
Krátkodobý majetek	Cizí kapitál
Ostatní aktiva	Ostatní pasiva

Zdroj: [12]

Výkaz zisku a ztráty (výsledkova)

Výkaz zisku a ztráty podává přehled o výnosech, nákladech a výsledku hospodaření za určité období. Zachycuje pohyb výnosů a nákladů, nikoliv pohyb příjmů a výdajů.

V České republice má výsledovka stupňovitou podobu, tzn., že se rozlišuje část provozní, finanční a mimořádná. Všechny tyto tři součásti po sečtení tvoří výsledek hospodaření za účetní období. Ten se následně očistí od nákladových položek, které nejsou daňově uznatelné podle zákona o dani z příjmu. Takto upravený výsledek hospodaření za účetní období je konečným výsledkem hospodaření před zdaněním.

Výsledek hospodaření z provozní činnosti – je rozdílem provozních výnosů a provozních nákladů. Provozní výnosy jsou především tržby z prodeje zboží, vlastních výrobků a služeb. [16]

Výsledek hospodaření z finanční činnosti – je tvořen finančními výnosy a náklady. Finanční náklady tvoří zejména nákladové úroky. [16]

Výsledek hospodaření z mimořádné činnosti – je rozdíl mezi mimořádnými výnosy a mimořádnými náklady. [16]

Mimořádná činnost společnosti zachycuje všechny mimořádné okolnosti, které se ve sledovaném účetním období vyskytly. [5]

Výkaz o tvorbě a použití peněžních prostředků

Výkaz cash flow představuje přírůstek a úbytek peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů společnosti v rámci určitého období. Peněžní prostředky jsou peníze v hotovosti včetně cenin (platební karty), peněžní prostředky na bankovních účtech a peníze na cestě. Peněžní ekvivalenty představují krátkodobý likvidní majetek, který je snadno směnitelný, například pohledávky splatné do tří měsíců. [2]

Výkaz cash flow je rozdělen do tří základních částí:

- **provozní činnost** – je nejdůležitější částí výkazu, umožňuje zjistit, do jaké míry výsledek hospodaření za běžnou činnost odpovídá skutečně vydělaným peněžním prostředkům.
- **investiční činnost** – zobrazuje výdaje, které se týkají pořízení investičního majetku a rozsah příjmů z prodeje investičního majetku;
- **finanční činnost** – tato činnost hodnotí vnější financování, zejména pohyb dlouhodobého kapitálu, splácení a přijímání dalších úvěrů. Dále finanční činnost hodnotí peněžní toky související s pohybem vlastního kapitálu – jako je např. zvyšování vlastního jmění apod. [12]

Cash flow se sestavuje dvěma způsoby:

- **přímo** – ne příliš využívaná metoda, spočívá ve sledování příjmů a výdajů společnosti za určité období, to je však vzhledem k množství účetních operací téměř nereálné;
- **nepřímo** – pomocí přeměny zisku do pohybu peněžních prostředků. [12], [7]

1.3 Uživatelé finanční analýzy

Informace o finančním zdraví společnosti nevyužívají jenom manažeři a vrcholové vedení dané společnosti. Uživatele finanční analýzy lze rozdělit na externí a interní uživatele. [16]

Tabulka 1-2 Uživatelé finanční analýzy

Uživatelé finanční analýzy	
Externí uživatelé	Interní uživatelé
Stát a jeho orgány	Manažeři
Investoři	Zaměstnanci (odbo- ry)
Banky a jiní věřitelé	
Obchodní partneři (zákazníci, dodavate- lé)	
Konkurence	

Zdroj:[16], [7], vlastní úprava.

Externí uživatelé

Stát a jeho orgány – stát se zaměřuje především na kontrolu vykazovaných daní a dále využívá informace o společnostech pro různé statistické průzkumy. Kontroluje společnosti se státní majetkovou účastí a sleduje finanční zdraví společností, kterým byly v rámci veřejné soutěže svěřeny veřejné zakázky.

Investoři – jsou poskytovatelé kapitálu a z tohoto důvodu využívají zprávy o finanční výkonnosti společnosti proto, aby získali dostatečné množství informací pro rozhodování o potenciálních investicích. Finanční zprávy jim pomohou rozhodnout se, do které společnosti vloží svůj kapitál.

Banky a jiní věřitelé – sledují informace o finančním stavu společnosti, která bude představovat budoucího dlužníka. Věřitelé se rozhodují, zda úvěr poskytnout, v jaké výši a za jakých podmínek. [16]

Dodavatelé – pro ně je důležité, zda společnost bude schopna hradit splatné závazky, mají zájem především o krátkodobou prosperitu (výnosnost), jeho solventnost (platební schopnost) a likviditu. [7]

Zákazníci – pro zákazníky je důležité získávat informace o finanční situaci, zejména v případě dlouhodobého obchodního vztahu, aby měli jistotu, že společnost jako jejich dodavatel bude schopna dostát svých závazků. [7]

Interní uživatelé

Manažeři – využívají informací finanční analýzy jak pro dlouhodobé, tak pro operativní řízení společnosti (zodpovídají nejen vlastníkům společnosti, ale i zaměstnancům za rozvoj a úspěšnost společnosti). Informace poskytnuté finanční analýzou jim pomáhají ke správnému rozhodování ve věcech získávání finančních zdrojů, rozdělení volných finančních prostředků, rozdělování zisku apod.

„Manažery (v tomto případě jako externí uživatele) zajímají také finanční informace týkající se konkurence, dodavatelů a odběratelů“. [7]

Zaměstnanci – mají přirozený zájem na úspěšnosti a stabilitě společnosti. Jedná se zejména o jistotu zaměstnání, o stabilitu v oblasti mzdové a sociální. [16]

2 METODY FINANČNÍ ANALÝZY

Uživatelé finanční analýzy stanoví cíle, kterých chtějí dosáhnout. Na základě těchto cílů je zvolena metoda, kterou bude finanční analýza provedena. Volba metody také závisí na časové a finanční náročnosti provedení finanční analýzy, tedy na nákladech na její vypracování. Metody finanční analýzy lze rozdělit na elementární a vyšší. [7]

2.1 Elementární metody finanční analýzy

Tyto metody využívají jednoduchou matematiku. Pracuje se s ukazateli, kterými jsou buď položky účetních výkazů a údaje z dalších zdrojů, nebo čísla, která jsou z nich odvozená. Velmi důležité je rozlišovat stavové a tokové veličiny, protože u finanční analýzy hraje důležitou roli časové hledisko. [7]

Stavové veličiny – jsou údaje z rozvahy, které se vztahují k určitému časovému okamžiku, například údaje uvedené v rozvaze (stav majetku podniku). [7]

Tokové veličiny – jsou údaje z výkazu zisku a ztráty, které se vztahují k určitému časovému intervalu, například údaje uvedené ve výkazu zisku a ztráty a cash-flow (náklady a výnosy, příjmy a výdaje). [7]

Elementární metody jsou založeny na využití informací z účetních výkazů. K základním elementárním metodám patří:

- analýza absolutních ukazatelů, která zahrnuje analýzu trendů a procentní rozbor,
- analýza rozdílových a tokových ukazatelů,
- analýza poměrových ukazatelů, která zahrnuje analýzu ukazatelů likvidity, rentability, aktivity, zadluženosti, majetkové a kapitálové struktury, kapitálového trhu). [7]

Tato bakalářská práce je právě zaměřena na elementární metody finanční analýzy.

2.2 Vyšší metody finanční analýzy

Tyto metody používají zpravidla specializované firmy. Aplikace vyšších metod finanční analýzy je závislá na hlubších znalostech matematické statistiky, teoretických i praktických ekonomických znalostech. Vyšším metodám finanční analýzy nebude dále věnována pozornost.

Metody můžeme rozdělit do dvou skupin následně:

- matematicko-statistické metody – bodové odhady, statistické testy odlehlých dat, korelační koeficienty, analýza rozptylu, diskriminační analýza a další.
- Nestatistické metody – mezi něž patří například metody založené na alternativní teorii množin, metody formální matematické logiky, expertní systémy apod. [7]

2.3 Metodika práce

Při zpracování bakalářské práce byly použity základní výzkumné metody: analýza, syntéza, sběr dat.

Analýza - znamená rozbor. Je to vědecká metoda, která je založená na rozkladu celku (finanční situace společnosti) na jednotlivé části (např. horizontální a vertikální analýza). Cílem analýzy je rozeznávat podstatné a nutné vlastnosti jednotlivých částí celku, poznat jejich podstatu a zákonitosti.

Syntéza - představuje sjednocení, souhrn informací z provedených analýz do jednoho celku. [34]

Sběr dat - sběr dat představuje shromažďování informací a údajů z jednoho nebo více míst pro vlastní provedení finanční analýzy společnosti. [35]

Analýza celého systému společnosti - finanční situace společnosti TPK, spol. s r.o.

Metody analýz - pro tuto bakalářskou práci bylo použito studium dokladů společnosti a zveřejněných materiálů a konzultace s odborným konzultantem v dané společnosti.

Na závěr v praktické části bakalářské práce je provedena syntéza poznatků z provedených analýz a byly předloženy návrhy a doporučení na zlepšení současné situace společnosti TPK, spol. s r.o.

2.4 Způsoby srovnání výsledků finanční analýzy

Základem posuzování finančně ekonomické situace společnosti pomocí poměrových ukazatelů je srovnávání. Toto srovnávání může být provedeno v prostoru nebo v čase.

Srovnání v prostoru - srovnání v prostoru neboli také „*mezipodnikové srovnávání*.“ Základem je srovnávání ukazatelů dané společnosti se stejnými ukazateli jiných společností v určitém časovém období.

Srovnání v čase - finanční parametry společností jsou srovnatelné pouze v případě, že pocházejí ze stejného období a jsou za stejně dlouhý časový úsek.

Oborová srovnatelnost - je zcela pochopitelné, že srovnatelný obor podnikání je důležitou podmínkou pro srovnávání společností. [2]

Oborová srovnatelnost nebývá jednoduchá z důvodu získání potřebných dat. Významným zdrojem dat pro srovnávání společností v české ekonomice jsou údaje a analýzy vývoje ekonomiky Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, které jsou dostupné na internetových stránkách ministerstva. [9]

3 UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY

Ukazatele finanční analýzy jsou základním nástrojem jednoduché finanční analýzy, protože přinášejí odpovědi na různé otázky, které souvisí s finančním zdravím společnosti. [12]

Ukázkový příklad se týká poskytnutí úvěru společnosti bankou. Banka může chtít znát míru solventnosti či míru likvidity společnosti. Ukazatele také slouží k podávání informací o tom, jaké množství finančních prostředků je nutné mít či získat pro expanzi, neboli zvětšování či rozšiřování společnosti. [12]

3.1 Absolutní ukazatele

Jimi se rozumí údaje zjištěné přímo z účetních výkazů. Absolutní ukazatele jsou používány především k analýze vývojových trendů jednotlivých položek účetních výkazů, k tomuto je využívána horizontální analýza. A k analýze struktury účetních výkazů, k tomu je používána vertikální analýza. [13]

Horizontální analýza (analýza vývojových trendů)

Horizontální analýza zkoumá změny absolutních ukazatelů a jejich procentní změny v čase. Pomocí této analýzy je možno zjistit, o kolik se jednotlivé položky změnilo oproti minulému období. Porovnávání jednotlivých položek výkazů v čase se provádí vždy po řádcích, tedy horizontálně neboli vodorovně. [4]

Postup horizontální analýzy [7]:

- *vypočítá se rozdíl hodnot po sobě jdoucích let (absolutní výše změny)*

$$\text{absolutní změna} = \text{hodnota } (t) - \text{hodnota } (t-1)$$

- *vyjádří se procentem k hodnotě výchozího roku*

$$\text{procentní změna} = (\text{absolutní změna} / \text{hodnota}(t-1)) * 100 [\%]$$

Vertikální analýza (strukturální analýza)

Vertikální analýza spočívá ve vyjádření jednotlivých položek účetních výkazů jako procentního podílu na určité celkové hodnotě, ke které jsou jednotlivé položky výkazu vztaženy. [4]

Položky účetního výkazu jsou porovnávány v jednotlivých letech od shora dolů, nikoli napříč jednotlivými lety, z toho důvodu název „vertikální“. Posuzuje se strana aktiv a strana pasiv v rozvaze. Aktiva informují o tom, do čeho společnost investovala kapitál a v jaké míře byla hodnocena výnosnost investic. Pasiva informují o tom, z jakých zdrojů byl majetek společnosti pořízen. Vertikální analýza změny pouze konstatuje, neukazuje jejich příčiny. [7]

Postup při vertikální analýze může být proveden následně:

$$P_i = \frac{B_i}{\sum B_i}$$

kde:

B_i velikost položky rozvahy

$\sum B_i$ součet hodnot položek v rámci určitého celku. [4]

3.2 Rozdílové ukazatele

Rozdílové ukazatele představují rozdíl dvou absolutních ukazatelů. Jsou využívány k analýze a řízení finanční situace společnosti s orientací na jeho likviditu. [7]

Mezi nejčastěji používané rozdílové ukazatele patří:

- čistý pracovní kapitál,
- čisté pohotové prostředky,
- čistý peněžní majetek. [7]

3.2.1 Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál bývá také označován jako provozní kapitál. Vypočte se jako rozdíl mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky neboli dluhy. [4]

Výpočet čistého pracovního kapitálu je následující:

$$\text{čistý pracovní kapitál} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky}$$

„Pracovní kapitál je tvořen zásobami, pohledávkami a krátkodobým finančním majetkem“. Odečtením závazků společnosti, které bude potřeba v nejbližší době, a to do jednoho roku, uhradit. Tímto vzniká čistý pracovní kapitál. Nelze určit optimální výši pracovního kapitálu, protože je to u každé společnosti individuální. [7]

Jedná se o část oběžných aktiv, která jsou financována z dlouhodobých zdrojů a dále o volný kapitál, který slouží k zajištění hospodářské činnosti společnosti. Čistý pracovní kapitál je významným ukazatelem platební schopnosti společnosti. Platí, že čím vyšší je čistý pracovní kapitál, tím je větší schopnost společnosti hradit své finanční závazky. Základním požadavkem je, že vypočtená hodnota musí být vždy kladná. [4]

3.2.2 Čisté pohotové prostředky

Tento ukazatel se využívá pro určení okamžité likvidity právě splatných krátkodobých závazků. [7]

Vypočítá se následně:

$$\text{čisté pohotové prostředky} = \text{pohotové peněžní prostředky} - \text{okamžitě splatné závazky}$$

Jestliže je do peněžních prostředků zahrnuta pouze hotovost a zůstatek na běžném účtu, jedná se o nejvyšší stupeň likvidity. [7]

3.2.3 Čistý peněžní majetek

Tento ukazatel představuje střední cestu mezi výše uvedenými dvěma ukazateli. Čistý peněžní majetek zahrnuje vedle pohotových prostředků i krátkodobé pohledávky, do kterých nejsou zahrnuty nevymahatelné pohledávky. [7]

Výpočet čistého peněžního majetku je následující [7]:

$$\text{čistý peněž. majetek} = (\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby} - \text{nelikvidní pohledávky}) - \text{krátk. závazky}$$

3.3 Poměrové ukazatele

Poměrové ukazatele jsou nejčastěji používané k rozboru účetních výkazů z hlediska využitelnosti i z hlediska jiných úrovní analýz, například odvětvová analýza. Analýza poměrových ukazatelů vychází výhradně z údajů ze základních účetních výkazů, tudíž využívá veřejně dostupných informací a má k nim přístup také externí finanční analytik. Poměrové ukazatele se počítají jako poměr jedné nebo několika účetních položek účetního výkazu k jiné položce účetního výkazu. [12]

Základní skupiny ukazatelů, které se nejčastěji používají, jsou ukazatele rentability, aktivity, zadluženosti, likvidity, tržní hodnoty. [12]

3.3.1 Ukazatele rentability

Pojem rentabilita znamená výnosnost, ziskovost. Ukazatele rentability poměřují zisk, kterého společnost dosáhla s velikostí zdrojů, které byly k dosažení zisku použity. Ukazatele rentability patří v praxi k nejsledovanějším, protože hlavním důvodem je, že informují o efektu, jakého bylo dosaženo vloženým kapitálem.

Nejpoužívanější ukazatele rentability jsou následující:

- ukazatele rentability celkových vložených aktiv (ROA),
- ukazatele rentability vlastního kapitálu (ROE),
- ukazatele rentability tržeb (ROS). [7]

Rentabilita celkových vložených aktiv (ROA) vyjadřuje celkovou efektivnost společnosti, její výdělečnou schopnost, nebo také produkční sílu. [12]

Výpočet rentability celkových vložených aktiv (ROA) je následující:

$$ROA = EBIT/celková aktiva$$

Ukazatel rentability celkových vložených aktiv (ROA) umožňuje srovnání společností s odlišnými daňovými podmínkami a s různým podílem dluhů na financování.

V případě, že se vychází z čistého zisku (EAT), ukazatel charakterizuje schopnost managementu společnosti využít celková aktiva ve prospěch vlastníků. [4]

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) je pro vlastníky společnosti klíčovým kritériem hodnocení úspěšnosti jejich investic a to z toho důvodu, že vytvořený zisk posuzují jako výdělek z kapitálu, který do společnosti vložili. Jejich vklad do společnosti je vyjádřen v rozvaze jako vlastní kapitál.

Výpočet rentability vlastního kapitálu (ROE) je následující:

$$ROE = EAT/vlastní kapitál$$

Ziskem po zdanění (EAT) rozumíme v našich podmínkách výsledek hospodaření za účetní období (k nalezení ve výkazu zisku a ztráty). Proč je použit v čitateli zlomku zisk po zdanění? Daň ze zisku, kterou je třeba odvést před rozdělením samotného zisku, nelze jistě chápat jako součást výdělku vlastníků. [8]

Zisk má největší význam v tomto ukazateli, protože čím je větší rentabilita vloženého kapitálu, tím lépe pro finanční zdraví společnosti a pro investory. [3]

Rentabilita tržeb (ROS) znázorňuje, kolik korun zisku společnosti vytvoří z jedné koruny tržeb. Pokud se tento ukazatel nevyvíjí dobře (měl by vykazovat stoupající tendenci), lze předpokládat, že ani u ostatních ukazatelů nebude situace dobrá.

Výpočet rentability tržeb (ROS) je následující [15]:

$$ROS = EAT / (\text{tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb} + \text{tržby z prodeje zboží})$$

3.3.2 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity zachycují schopnost společnosti využít jednotlivé majtkové části. Ukazují, zda má společnost přebytečné kapacity, či naopak nedostatek produktivních aktiv a v budoucnu nebude moci realizovat příležitosti k rozvoji. [15]

Má-li společnost více aktiv než je účelné, vznikají jí zbytečné náklady a tím i nízký zisk, má-li naopak málo aktiv, přichází o možné tržby. [4]

Můžeme se setkat se dvěma typy ukazatelů:

- počet obrátů,
- doba obratu. [15]

Počet obrátů vyjadřuje počet obrátek, tj. kolikrát se obrátí určitý druh majetku v tržbách za daný časový interval (většinou za jeden rok).

Doba obratu udává dobu (počet dní), po kterou jsou finanční prostředky vázány v určité formě majetku, neboli za jak dlouho se uskuteční jedna obrátka. [4]

Evropská unie se v rámci sjednocování postupů kloní spíše k využívání ukazatelů obratu. [16]

Mezi používané ukazatele obratu patří obrat aktiv, obrat zásob, doba obratu zásob, doba obratu (splatnosti) pohledávek, doba obratu (splatnosti) krátkodobých závazků.

Obrat aktiv měří celkové využití aktiv, tedy informuje, kolikrát se celková aktiva obrátí za rok.

Výpočet obratu aktiv je následující:

$$\text{obrat aktiv} = \text{tržby/aktiva celkem}$$

Daný ukazatel by měl dosahovat co nejvyšších hodnot. Minimálně by se měl rovnat hodnotě 1. „Někdy se ukazatel používá v obráceném tvaru, který vypovídá o vázanosti aktiv“. Zájmem společnosti je, aby vázanost aktiv v tržbách klesla, tudíž by měla být výsledná hodnota co nejnižší. [16]

Obrat zásob je definován jako poměr tržeb a průměrného stavu zásob. Ukazuje, kolikrát je každá položka zásob v průběhu běžného období prodána a znovu naskladněna. Pokud je hodnota ukazatele obratu zásob vyšší než průměry, nemá společnost zbytečné zásoby, které by vyžadovaly nadbytečné financování. Pokud společnost vlastní přebytečné zásoby (projeví se nižší hodnotou ukazatele), je třeba vynakládat nadbytečné finanční prostředky. Tím se zvyšuje vázanost kapitálu, který nepřináší společnosti žádný výnos.

Výpočet obratu zásob je následující [16]:

$$\text{obrat zásob} = \text{tržby/průměrný stav zásob}$$

Doba obratu zásob. Tento ukazatel vyjadřuje průměrný počet dnů, po které jsou zásoby ve společnosti vázány do doby jejich spotřeby nebo prodeje. Je-li zásobou myšlen hotový výrobek či zboží, je doba obratu zásob i ukazatelem likvidity. Vyjadřuje počet dnů, za něž se zásoby přemění na hotovost či pohledávku. [16]

Výpočet doby obratu zásob je následující [7]:

$$\text{doba obratu zásob} = (\text{průměrný stav zásob/tržby}) * 360 [\text{dny}]$$

Pro posouzení výše uvedeného ukazatele, je rozhodující jeho vývoj v časové řadě. Zde platí, že čím je kratší doba obratu zásob, tím lépe. Toto pravidlo však platí pouze do určité míry. Musí být dodrženy určité podmínky:

- „zásoby materiálu musí zajišťovat plynulou výrobu“,
- zajištění dostatečných zásob hotových výrobků.

Je to z důvodu toho, aby společnost byla schopna reagovat na poptávku a neztrácela tak zákazníky. [7]

„Doba obratu pohledávek udává počet dnů, které uplynou mezi vystavením faktury za prodej zboží či hotových výrobků a okamžikem připsání peněžních prostředků na účet.“ Čím je tato doba splatnosti (inkasa) pohledávek delší, tím déle poskytuje společnost svým obchodním partnerům bezplatný obchodní úvěr, což zvyšuje náklady společnosti. [16]

Výpočet doby obratu pohledávek je následující:

$$\text{doba obratu pohledávek} = (\text{pohledávky/tržby}) * 360 [\text{dny}]$$

Daný ukazatel znázorňuje období, po které musí společnost v průměru čekat, než obdrží platby od svých odběratelů. [7]

Doba obratu krátkodobých závazků. Doba obratu krátkodobých závazků vyjadřuje situaci, jak společnost splácí své závazky. Doba obratu krátkodobých závazků by měla být delší než doba obratu pohledávek, aby se nenarušila finanční rovnováha ve společnosti. [13] Ukazatel představuje dobu od vzniku závazku do doby jeho úhrady. [9]

3.3.3 Ukazatele zadluženosti

Pojem zadluženost znamená, že společnost využívá k financování svých aktiv a činností cizí zdroje, tedy dluhy. [4]

Zadluženost nemusí být negativním jevem pro společnost, protože určitá míra zadluženosti je pro společnosti užitečná. [7]

Ukazatele zadluženosti porovnávají položky rozvahy a zjišťují, v jakém rozsahu jsou aktiva společnosti financována cizími zdroji. „*Zlaté pravidlo financování udává, že dlouhodobý majetek podniku by měl být krytý dlouhodobými zdroji, a využití vlastních zdrojů financování by mělo převyšovat cizí zdroje financování*“. [7]

Mezi používané ukazatele zadluženosti můžeme zařadit celkovou zadluženost, míru zadluženosti, úrokové krytí. [7]

Celková zadluženost je definována jako poměr cizího kapitálu (celkového dluhu) k celkovým aktivům. „*Čím je větší podíl vlastního kapitálu, tím je větší bezpečnostní polštář proti ztrátám věřitelů v případě likvidace*“. Z tohoto důvodu preferují věřitelé nízkou hodnotu ukazatele. [14]

Výpočet celkové zadluženosti je následující:

$$\text{celková zadluženost} = \text{cizí zdroje} / \text{celková aktiva}$$

Čím je tedy hodnota ukazatele vyšší, tím je podnikání rizikovější a proto znovu uvádím informaci, že věřitelé preferují co nejnižší hodnotu tohoto ukazatele. [7]

Míra zadluženosti posuzuje finanční strukturu společnosti, vyjadřuje poměr cizích zdrojů a vlastního kapitálu.

Výpočet míry zadluženosti je následující:

$$\text{míra zadluženosti} = \text{cizí zdroje} / \text{vlastní kapitál}$$

Pokud hodnota ukazatele vyjde větší než 1, znamená to, že společnost financuje svá aktiva z větší části z cizích zdrojů. Z toho plyne, že pro potenciální věřitele je taková společnost spíše riziková. Jestliže vyjde ukazatel méně jak 1, znamená to, že společnost kryje většinu svých aktiv vlastním kapitálem. Čím je tedy hodnota ukazatele míry zadluženosti nižší, tím je společnost pro potenciální věřitele bonitnějším (zajímavějším) partnerem. A jestliže vyjde ukazatel roven jedné, vypovídá o rovnoměrném financování aktiv z vlastních a cizích zdrojů. [7]

Úrokové krytí je definováno poměrem zisku před zaplacením úroků a daní k nákladovým úrokům. Ukazatel úrokového krytí informuje o tom, kolikrát je společnost schopna krýt úroky z cizího kapitálu poté, co jsou uhrazeny všechny náklady související s produktivní činností společnosti.

Výpočet úrokového krytí je následující:

$$\text{úrokové krytí} = \text{EBIT} / \text{nákladové úroky}$$

Úrokové krytí vypovídá o tom, kolikrát je společnost schopna uhradit ze svého EBIT úroky. Za minimální doporučenou hodnotu se uvádí 3, ale také by ukazatel neměl rozhodně klesnout pod 1. To by znamenalo, že společnost není schopna z provozní činnosti hradit náklady na cizí kapitál. [15]

3.3.4 Ukazatele likvidity

Nejprve objasním pojem likvidita. Likvidita je schopnost společnosti přeměnit svá aktiva na peněžní prostředky a těmi potom platit včas, v požadované podobě a na požadovaném místě všechny své splatné závazky. Vysoká likvidita váže finanční prostředky s velmi malým nebo dokonce i žádným výnosem. Tyto finanční prostředky nemohou být tedy investovány a snižují tak rentabilitu společnosti. Nízká likvidita může být naopak také zdrojem problémů z nedostatku zásob či finančních prostředků. [15]

Trvalá platební schopnost představuje pro společnost jednu ze základních podmínek úspěšnosti své existence. Společnost je platebně schopná, má-li ke dni splatnosti více pohotových peněžních prostředků, než je splatných závazků.

Od pojmu likvidita je však třeba odlišovat pojem **solventnost**. Tento pojem bývá definován jako dlouhodobá schopnost společnosti hradit své závazky v termínech splatnosti.

Rozlišují se tři stupně likvidity odvozené od likvidnosti oběžného majetku:

- běžná likvidita
- pohotová likvidita
- okamžitá likvidita. [4]

Běžná likvidita nebo také likvidita 3. stupně. Patří k nejsledovanějším ukazatelům. Běžná likvidita vyjadřuje schopnost společnosti přeměnit oběžný majetek na peněžní prostředky a uhradit své krátkodobé závazky.

Výpočet běžné likvidity je následující [4]:

$$\text{běžná likvidita} = \text{oběžná aktiva} / \text{krátkodobé závazky}$$

Daný ukazatel vypovídá o tom, jak by byla společnost schopna splatit závazky věřiteli, kdyby proměnila všechna aktiva v daném okamžiku na hotovost. Pro úspěšnost společnosti, pro její úspěšnou činnost má zásadní význam úhrada krátkodobých závazků z těch částí aktiv, které jsou pro tento účel určeny. Jestli se budou vypočtené hodnoty daného ukazatele snižovat, signalizuje to potíže s likviditou. Vysoké hodnoty vypočteného ukazatele běžné likvidity mohou signalizovat neefektivní hospodaření s oběžnými aktivy. Tím se myslí vysoké vázání finančních prostředků v oběžných aktivech. [7]

Pohotová likvidita nebo také likvidita 2. stupně. Tento ukazatel vynechává v čitateli zásoby jakožto nejméně likvidní složku oběžného majetku.

Výpočet pohotové likvidity je následující [4]:

$$\text{pohotová likvidita} = (\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}) / \text{krátkodobé závazky}$$

Jestliže hodnota vypočteného ukazatele klesne pod hodnotu 1, pak musí společnost spoléhat na případný prodej zásob. [7]

Okamžitá likvidita nebo také likvidita 1. stupně. Okamžitá likvidita pracuje jen s nejlídvějšími složkami aktiv.

Výpočet okamžité likvidity je následující [4]:

$$\text{okamžitá likvidita} = \text{krátkodobý finanční majetek} / \text{krátkodobé závazky}$$

Pokud budou vypočtené hodnoty daného ukazatele vysoké, svědčí to o neefektivním využití finančních prostředků. [7]

Optimální hodnoty ukazatelů likvidity společnosti zobrazuje následující tabulka:

Tabulka 3-1 Optimální hodnoty ukazatelů likvidity

Ukazatel	Optimální hodnota (rozmezí)
Běžná likvidita	1,5 - 2,5
Pohotová likvidita	1 – 1,5
Okamžitá likvidita	0,2 – 0,5

Zdroj: [7], vlastní úprava

3.3.5 Ukazatele tržní hodnoty

Tyto ukazatele kombinují účetní údaje společnosti, tedy současnost s očekáváním investorů, tedy budoucnost, které se odráží v tržní ceně. [7]

Mezi nejpoužívanější ukazatele patří:

- P/E (tržní cena akcie/zisk na akcii),
- P/BV (tržní cena akcie/vlastní kapitál na akcii),
- P/CF (tržní cena akcie/cash flow na akcii),
- dividendový výnos (dividenda/tržní cena akcie). [7]

Použití těchto ukazatelů je žádoucí v případě veřejně obchodovatelných cenných papírů. Společnost TPK však takové cenné papíry nevlastní, proto již dále v praktické části nebude ukazatelům věnována pozornost.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI

Mlékárenský průmysl se řadí mezi odvětví, které ovlivnilo vstup států do Evropské unie (dále jen EU). Tím způsobem, že se trh otevřel pro zahraniční společnosti v České republice a také pro české výrobce v ostatních zemích EU. Došlo ke změně zahraniční politiky vůči třetím zemím. Pro mlékárenský průmysl to také znamenalo splňovat mnohé přísné hygienické a potravinářské normy v rámci harmonizované potravinářské legislativy. [20]

Cílem těchto přísných norem je zabezpečit zdravotní nezávadnost výrobků a ochrana spotřebitele. České mlékárny tyto normy splnily a tak mají certifikaci pro podnikání v rámci EU. Avšak od toho okamžiku také nastala nová ekonomická situace (boj o trh, zákazníka a o prosazení se v globálním světě). Postupem času tímto způsobem mlékáren v ČR ubývalo. [21]

Mlékárna v Hodoníně byla jedním z hlavních dodavatelů mléčných potravin do Vídně již v roce 1912. Jižní Morava byla vždy známá jako oblast chovu mléčného skotu a oblast vinařská. Od roku 1951 byla na tu dobu moderně projektovaná mlékárna součástí národního podniku Lacrum Brno. V roce 1992 byla privatizována společností TPK a od roku 1999 je TPK, spol. s r.o. (dále jen společnost TPK) součástí mezinárodní francouzské rodinné společnosti Bongrain. [17]

Společnost TPK patří v současné době mezi největší výrobce sýrů v České republice spolu se sesterskou společností Povltavské mlékárny Sedlčany. Výroba mléčných výrobků probíhá ve dvou českých mlékárnách:

- v TPK, spol. s r.o. v Hodoníně,
- Pribina v Přibyslavi.

Název společnosti je odvozený od jeho tvůrců, pánů Tichého, Poděště a Košuta (TPK). Výrobky společnosti se vyvážejí do evropských zemí a za pomoci mateřské společnosti BONGRAIN EUROPE jsou vyváženy i do třetích zemí mimo EU. Společnost je součástí francouzské rodinné společnosti, již zmíněné BONGRAIN EUROPE, která se orientuje celosvětově na výrobu technologicky a hygienicky náročných sýrů a sýrových specialit. Řadí se mezi deset největších mlékárenských společností na světě. Tato skupina zaměstnává ve svých více než 80 společnostech přes 18 500 zaměstnanců. Společnost BONGRAIN EUROPE zaujalo podnikání v ČR již v roce 1992, kdy se součástí skupiny stala společnost PRIBINA, spol. s r.o. a následně v roce 1999 společnost TPK. Již zmíněné závody v Ho-

doníně a Přibyslavi jsou moderními závody s vysokou hygienickou úrovní a kvalitou výroby a staly se tak špičkovými výrobci mléčných specialit. V roce 2010 se tyto dvě mlékárny spojily (fúzí) v jeden silný článek na českém trhu mléčných výrobků. [17], [23]

4.1 Základní údaje z obchodního rejstříku

Obchodní jméno: TPK, spol. s r.o.

IČO: 449 65 117

Sídlo: Velkomoravská č. p. 2714, č. o. 28, 695 19 Hodonín

Rok vzniku: 1991

Předmět podnikání: mlékárenství, silniční motorová doprava – nákladní vnitrostátní doprava provozovaná vozidly o největší povolené hmotnosti do 3,5 tuny včetně, koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej, výroba mléčných výrobků.

Základní kapitál: 182 396 000 Kč

Údaj o zápisu do obchodního rejstříku: společnost je zapsána v obchodním rejstříku vedeného krajským soudem v Brně, oddíl C, vložka 4547.

Vlastník společnosti: BONGRAIN EUROPE, zjednodušená akciová společnost se sídlem 72820 Viroflay, Francie. Velikost vlastněného podílu je 100 %.

Účast společnosti na podnikání jiných osob: společnost se nepodílí na podnikání jiných právnických osob.

Jednatel: Ing. Oldřich Obermaier

Organizační struktura: společnost je rozdělena do dvou závodů, z nichž jeden je v Hodoníně a druhý v Přibyslavi. [31]

Počet zaměstnanců v roce 2010

V následující tabulce je uveden průměrný počet zaměstnanců společnosti TPK a osobní náklady za rok 2010.

Tabulka 4-1 Počet zaměstnanců a osobní náklady společnosti TPK v roce 2010. [31]

Období	2010
Průměrný počet zaměstnanců	632
Mzdové náklady (tis. Kč)	181 330
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění (tis. Kč)	60 207
Sociální náklady (tis. Kč)	5 607

Sociální náklady zaměstnavatele představují platby zákonného pojistného (sociální, zdravotního a úrazového), v tabulce uvedeno odděleně. Dále náklady na úhradu nadstandardních programů sociální, penzijního připojištění, náhrady mzdy při dočasné pracovní neschopnosti, odstupné a ostatní sociální dávky hrazené zaměstnavatelem, příspěvky na spoření, stravování, atd. [22]

Výrobky společnosti TPK

Mezi výrobky společnosti jsou řazeny dětské dezerty, plísňové sýry, tavené sýry, slovenské speciality a foodservice. Mezi nabízené dětské dezerty patří tvarohová specialita Pribináček. V sekci plísňových sýrů nabízí společnost jeden z nejznámějších Král Sýrů Hermelín. Mezi nabízené produkty tavených sýrů se řadí značky Apetito, Pribina, Javor a Maratonec. Společnost TPK také dováží slovenské speciality pod značkou Liptov, jako je např. Bryndza. Divize Foodservice je součástí nadnárodní skupiny BONGRAIN nabízí např. tyčinku Pribináček či nakládané sýry. Některé vybrané výrobky jsou uvedeny na obrázcích v příloze IV. [23], [24], [25], [26], [27]

Aktivity společnosti

Společnost se účastní mlékárenských slavností v Příbyslavi, podporuje sportovní aktivity svých zaměstnanců. Podporuje dětský šachový turnaj, který pořádá Svaz šachistů Vysočina za účasti bezmála stovky dětí. Dále společnost TPK spolupracuje s Vyšší odbornou školou potravinářskou a Střední průmyslovou školou mlékárenskou v Kroměříži a sponzoruje tělesně postižené nebo hendikepované děti. V květnu roku 2012 se společnost zúčastnila mezinárodního veletrhu privátních značek v nizozemském Amsterdamu. [29]

Projekty Evropských sociálních fondů

Závody v Příbyslavi a v Hodoníně využily dva projekty financované Evropskou unií z evropského sociálního fondu v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Jednalo se o další profesní vzdělávání zaměstnanců a tím zvýšení konkurenceschopnosti společnosti. [30]

4.2 Finanční řízení a plánování společnosti TPK

Základním nástrojem pro plánování a řízení financí je tzv. **PLT plán**, neboli dlouhodobý plán, který se zpracovává na tři roky. Je vypracováván v prvním čtvrtletí každého roku. Společnost má v současné době vypracovaný plán na rok 2014 – 2016. Tento PLT plán se však každý rok aktualizuje. Jedná se o nejdůležitější nástroj pro strategii podniku. Zpracovává se pro jednotlivá oddělení, jednotlivé závody a poté pro celou společnost. Po vyhotovení je PLT plán prezentován vedení francouzské společnosti BONGRAIN. Na základě prezentace a vznesených připomínek ze strany vedení se tento plán následně upravuje podle přání francouzské rodinné společnosti BONGRAIN.

Dalším nástrojem řízení je **plán na následující rok**. Zpracovává se ve třetím čtvrtletí každého roku a vychází z odsouhlasené strategie PLT plánu. Zachycuje reálnou situaci na trhu (ceny surovin a ostatních vstupních materiálů). Tento plán se také předkládá k odsouhlasení vedení francouzské společnosti BONGRAIN. Na základě připomínek je zpracován nový plán zpětné vazby, tzv. FB (feedback). Během každého roku se tento plán konzultuje s vedením společnosti a to minimálně třikrát do roka. Upřesnění plánu probíhá v lednu, další setkání v červenci a v listopadu. Tato projednávání se nazývají „Point á Date“, v překladu k určitému datu. Na těchto projednáváních je vedení společnosti informováno o aktuální situaci (aktuální situace cen surovin na trhu, aktuální problémy ve výrobě, aktuální situace, která se týká obchodních řetězců). Vždy jsou zpracovány reálné hodnoty a výhled na běžný a následující rok, aby mělo vedení společnosti finanční řízení a plánování pod kontrolou. [36]

4.3 Charakteristika odvětví

Společnost TPK se podle CZ-NACE – standardní klasifikace ekonomických činností EU řadí do CZ-NACE 10 výroba potravinářských výrobků, konkrétně do skupiny 10.5 výroba mléčných výrobků, 10.51 zpracování mléka, výroba mléčných výrobků a sýrů. [18]

Pro zajímavost uvedu počet společností spadající do CZ-NACE 10.5 výroba mléčných výrobků v České republice a výčet některých významných výrobců v ČR.

Tabulka 4-2 Počet společností v rámci CZ-NACE 10.5 v letech 2006 – 2010. [19]

CZ-NACE	2006	2007	2008	2009	2010
10.5	188	188	178	186	229

Významní výrobci mléčných výrobků v ČR jsou např.:

- MADETA, a.s.
- PRAGOLAKTOS, a.s.
- OLMA, a.s.
- Skupina LACTALIS CZ
- MLÉKÁRNA HLINSKO, s.r.o.
- **Skupina BONGRAIN**
- NET KRALOVICE, s.r.o. [19]

5 FINANČNÍ ANALÝZA SPOLEČNOSTI

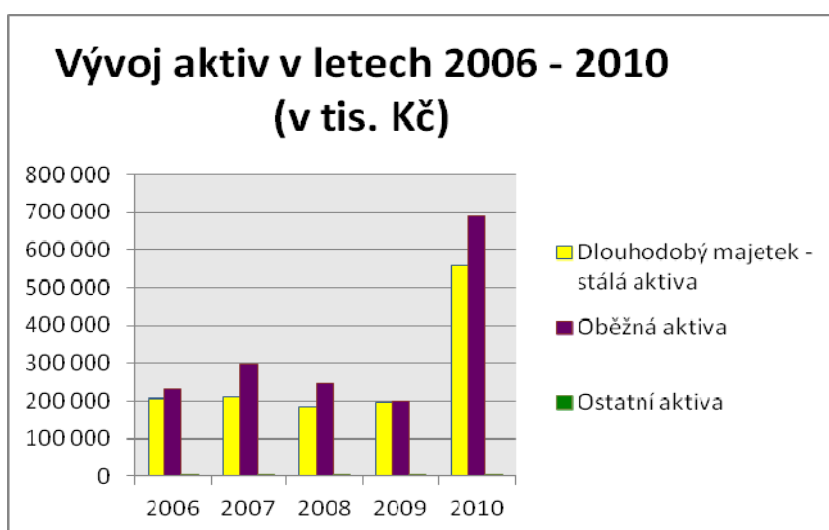
V dané kapitole jsou zhodnoceny výsledky finanční analýzy společnosti TPK za použití elementárních metod finanční analýzy. Východiskem pro zpracování finanční analýzy jsou účetní výkazy společnosti TPK z let 2006 -2010, vložené do příloh práce.

5.1 Analýza absolutních ukazatelů

Horizontální a vertikální analýza patří bezesporu k těm nejjednodušším nástrojům, které slouží ke zhodnocení ekonomické situace společnosti.

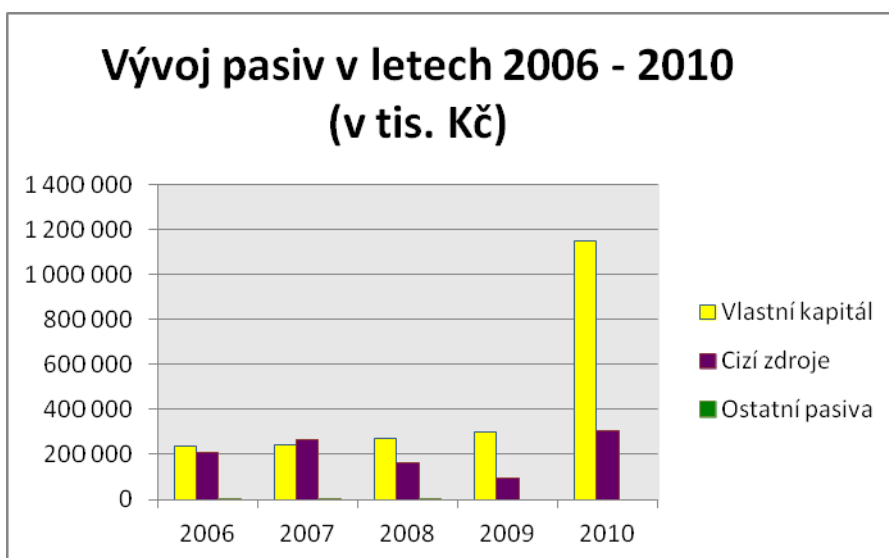
Horizontální analýza rozvahy

Na základě provedené analýzy lze pozorovat, že vývoj celkových aktiv je kolísavý. V meziročním srovnání v letech 2007-2006 se stav celkových aktiv zlepšil o 67 951 000 Kč (15,4 %), ale v následujících dvou letech se stav velmi propadl a zlepšení přišlo v porovnaných letech 2009 – 2010, kde stav celkových aktiv dosáhl zlepšení o 1 056 615 000 Kč, což je opravdu velký a rychlý nárůst. Na tomto vývoji se podílí nejen stálá aktiva, ale i oběžná aktiva.

Graf 5-1 Vývoj aktiv společnosti TPK (v tis. Kč)

Stálá aktiva neboli dlouhodobý majetek společnosti je složený z dlouhodobého hmotného (pozemky, stavby, stroje a zařízení...), nehmotného (ocenitelná práva, software) a finančního majetku. Dlouhodobý majetek (stálá aktiva) měla stoupající tendenci, i přes 12,5 % propad v roce 2008. Jeho nejvýraznější nárůst je vidět v roce 2010, kdy společnost pořídila novou technologii umožňující čištění vody a strojní vybavení výroby (tuto skutečnost potvrzují i výsledky vertikální analýzy). Oběžná aktiva jsou složena ze zásob, dlouhodobých a krátkodobých pohledávek, krátkodobého finančního majetku. Oběžná aktiva měly tentýž vývoj jako aktiva stálá, avšak v roce 2010 zaznamenaly opět větší růst. V roce 2009 oběžná aktiva klesla o -50 093 000 Kč (16,8 %) z důvodu snížení stavu zásob. Obecně by však bylo dobré stav zásob snižovat a udržovat jejich hladinu na optimální úrovni (úkol spíše logistický), jelikož zásoby vážou zbytečně mnoho finančních prostředků. Tyto finanční prostředky může společnost účelněji vynaložit, např. na výzkum a vývoj nových výrobků, marketing, nákup nových strojů apod.

Graf 5-2 Vývoj pasiv v letech 2006 – 2010 (v tis. Kč)

Položka vlastního kapitálu každý rok roste, nejvýznamnější je rozdíl mezi lety 2009 a 2010, kdy vlastní kapitál vzrostl o 850 751 000 Kč. Růst vlastního kapitálu společnosti, při stále výši základního kapitálu znamená, že společnost trvale vykazuje zisk. O čem je možno se přesvědčit ve výkazu zisku a ztráty v položce **výsledek hospodaření za účetní období**, kdy opravdu položka vykazuje rostoucí tendenci. Dalším důležitým ukazatelem v rozvaze je **hospodářský výsledek minulých let**, který má také stoupající tendenci, což

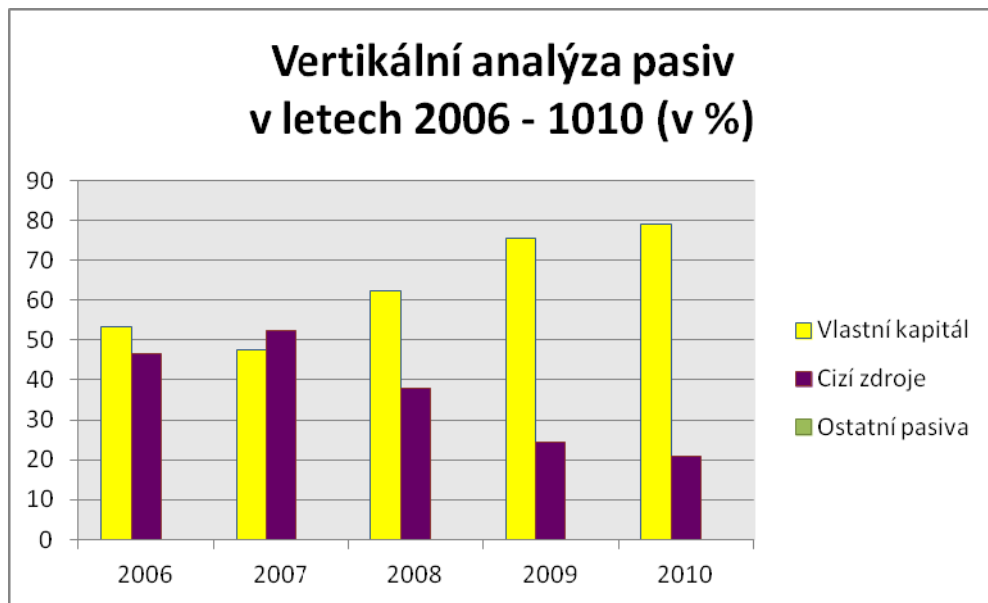
1. ledna 2010 došlo ke sloučení (fúzi) společností TPK a PRIBINA, spol. s r.o. a společnost vykazuje velmi pozitivní výsledky ve většině položek rozvahy. Bez podrobnějších informací vývoje následujících let usuzují, že tento krok byl udělán správným směrem.

Vertikální analýza rozvahy

Jak již bylo uvedeno v teoretické části práce, cílem vertikální analýzy je popsat změny položek v rozvaze podílející se na např. celkové bilanční sumě, ale vertikální analýza nepodává informace o příčinách těchto změn.

Tabulka 5-2 Vertikální analýza vybraných položek rozvahy v letech 2006 – 2010 (v %)

Období	2006	2007	2008	2009	2010
Aktiva	100	100	100	100	100
Dlouhodobý majetek	46,9	41	42,3	49,3	38,6
DNM	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1
DFM	0	0	0	0	0
DHM	46,6	40,8	42	49,1	38,4
Oběžná aktiva	52,5	58,5	57,3	50,3	47,5
Zásoby	17,8	20,6	18,5	19	8,7
Dlouhodobé pohledávky	0	1	0	0	0
Krátkodobé pohledávky	26,9	32,2	26,3	20	40,9
Krátkodobý finanční majetek	7,9	4,6	12,1	11,1	11,7
Ostatní aktiva	0,6	0,5	0,4	0,4	0,2
Pasiva	100	100	100	100	100
Vlastní kapitál	53,4	47,4	62,2	75,5	79,2
Základní kapitál	41,3	35,7	42,2	46	11,2
Fondy ze zisku	0,6	0,6	0,8	1,2	0,4
HV minulých let	7,7	10	12,9	20,7	61
HV běžného účetního období	3,8	1,2	6,4	7,6	5,1
Cizí zdroje	46,6	52,5	37,8	24,5	20,8
Rezervy	6,5	4,9	1,1	2,4	0,2
Dlouhodobé závazky	15,9	14,7	8,4	1,8	2
Krátkodobé závazky	24,3	33	28,2	20,3	18,5
Bankovní úvěry	0	0	0	0	0
Ostatní pasiva	0	0	0	0	0

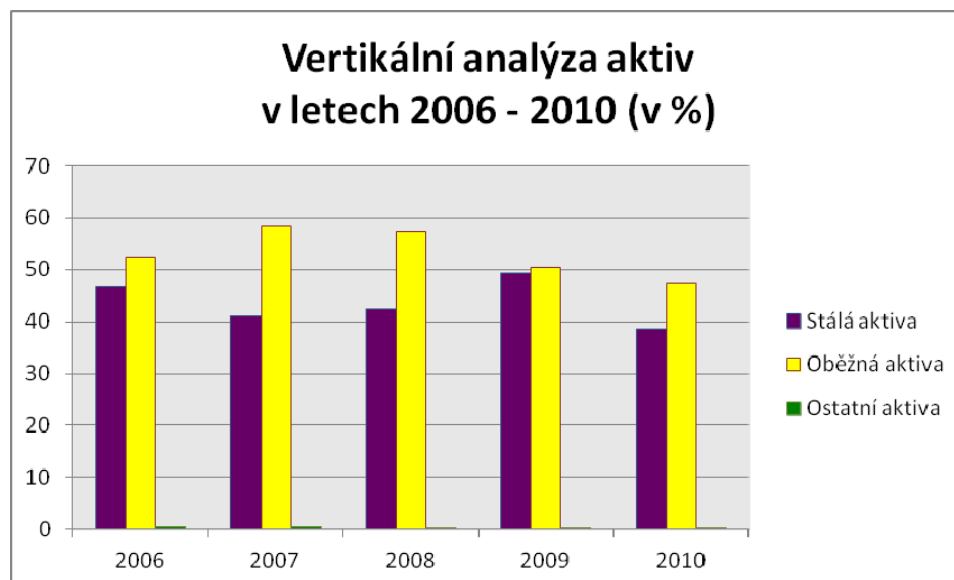

Graf 5-3 vertikální analýza pasiv (v %)

U vertikální analýzy se doporučuje zhodnotit vypočtené hodnoty nejprve u pasiv, tedy zdrojů financování a poté zhodnocení majetku společnosti (strany aktiv). Celková velikost finančních zdrojů je závislá také na tom, jak je společnost velká. Z toho vyplývá fakt, že čím je větší společnost, tím je potřeba více finančních prostředků na zabezpečení jejího chodu. Obecně je známo, že pro společnosti jsou výhodnější krátkodobé cizí zdroje financování než dlouhodobé.

Společnost TPK využívá více krátkodobých cizích zdrojů než dlouhodobých. V letech 2009 a 2010 je největší rozdíl mezi použitým vlastním a cizím kapitálem. Společnost TPK využívá více vlastního kapitálu pro financování své činnosti. Vlastní kapitál představuje v průměru asi 64 % z celkových pasiv. Avšak využívání vlastního kapitálu, jak je známo je nákladnější, což se může potenciálními problémy projevit ve výsledcích ukazatelů rentability (zejména u ukazatele rentability vlastního kapitálu).

Na druhou stranu takto sestavená kapitálová struktura společnosti je zajímavá pro věřitele, kteří preferují menší podíl cizích zdrojů. Rezervy společnosti tvořily v roce 2010 rezervu na fúzi a na pokuty a penále, na daň z příjmů a ostatní rezervy.

Graf 5-4 Vertikální analýza aktiv (v %)

Z grafu je patrné mírné kolísání stálých i oběžných aktiv, vždy převažovala oběžná aktiva. V roce 2010 obě položky vykazovaly mírný pokles.

U výrobních společností se předpokládá složená majetková struktura s převahou stálých aktiv. Výrobní programy jsou náročnější na majetkové zabezpečení, než například u společností poskytujících služby.

Společnost TPK se řadí mezi výrobní společnosti. Majetková struktura však vykazuje vyšší podíl oběžných aktiv, která zahrnují zásoby výrobků a materiálu. Oběžná aktiva zabírají většinu celkových aktiv. Avšak výrobu zahrnují také pozemky, budovy, stroje a zařízení potřebná k výrobě mléčných výrobků, ty tvoří dlouhodobý hmotný majetek (tedy část stálých aktiv). Konkrétně stavby stroje a zařízení se významnou částí podílí na dlouhodobém hmotném majetku. V roce 2010 mezi nejvýznamnější přírůstky dlouhodobého hmotného majetku patřila technologie umožňující čištění vody a strojní vybavení výroby. Oba přírůstky dohromady v hodnotě 41 374 tis. Kč.

Největší část oběžných aktiv tvoří krátkodobé pohledávky. Dlouhodobé pohledávky společnost žádné nemá, na krátkodobých pohledávkách se v roce 2010 největší měrou podílí Liptovská mlékárna.

Pro doplnění informací horizontální analýzy rozvahy, konkrétně strany pasiv (zdrojů financování společnosti), kde jsem uvedla, že pokud roste vlastní kapitál při nezměněném

základním kapitálu (vloženého majitelem), společnost vykazuje zisk. Tuto situaci popisuje následující tabulka a graf, ze kterých je patrné, že **hospodářský výsledek za účetní období** (čistý zisk) je opravdu kladný a dokonce každý rok vykazuje i rostoucí tendenci.

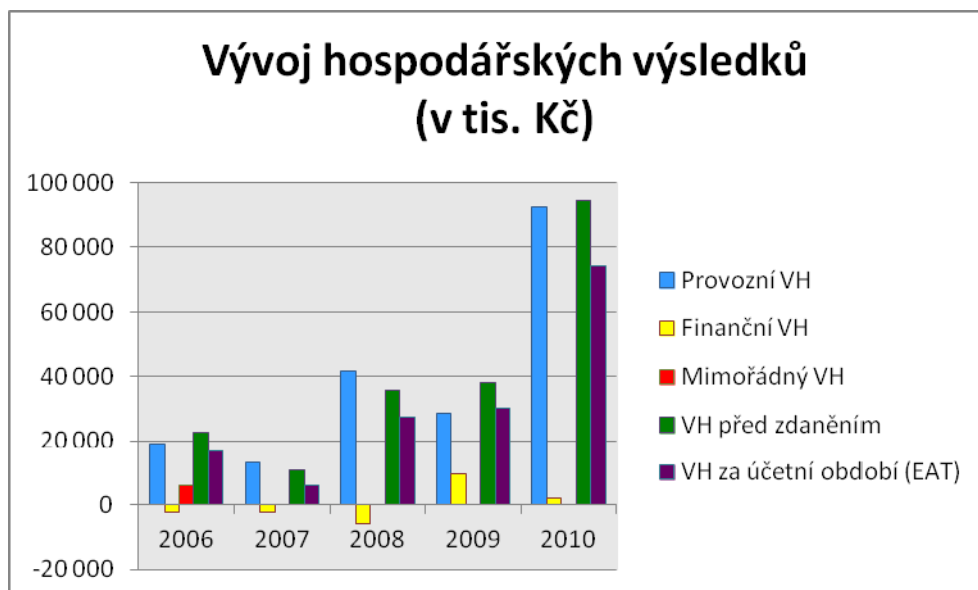
Největší měrou se na čistém zisku společnosti podílí **provozní výsledek hospodaření**, který měl kolísavý vývoj. Nejnižší byl v roce 2007 a největší nárůst je zaznamenán v roce 2010. Provozní výsledek hospodaření znamená, kolik finančních prostředků si společnost vydělala svou činností, tedy tím, co je předmětem jejího podnikání. Mezi provozní výsledek se může řadit pro představu například prodej zboží a výrobků společnosti, vynaložené mzdy, spotřebovaný materiál k výrobě mléčných výrobků...

Finanční výsledek hospodaření vykazuje záporné hodnoty až do roku 2008. Záporné hodnoty jsou způsobeny vyšším využíváním cizích zdrojů financování a tudíž i nutnost placení nákladových úroků. Mezi finanční výsledek hospodaření patří například výnosy získané z finanční investice, úroky, různé poplatky...

V roce 2006 je zaznamenán i **mimořádný výsledek hospodaření** ve výši 5 885 tis. Kč. Mezi mimořádný výnos může být zařazeno např. prodej odepsaného výrobního zařízení, nároky na náhradu manka a škod...

Tabulka 5-3 Vývoj hospodářského výsledku společnosti TPK (v tis. Kč)

Období	2006	2007	2008	2009	2010
Provozní HV	19 133	13 216	41 529	28 579	92 542
Finanční HV	-2 373	-2 267	-5 828	9 630	1 951
Mimořádný HV	5 885	0	0	0	0
HV před zdaněním	22 645	10 940	35 701	38 209	94 493
HV za účetní období (EAT)	16 609	6 082	27 530	30 325	74 363

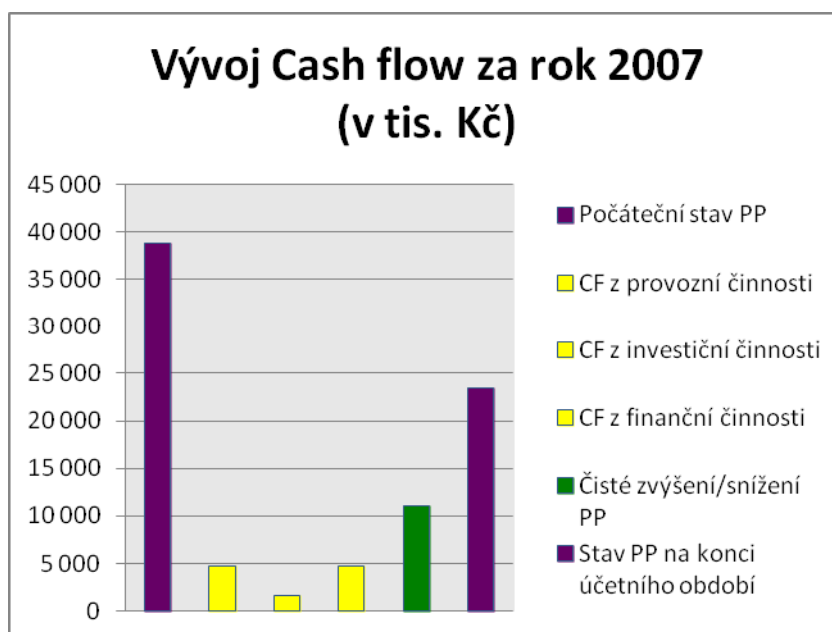
Graf 5-5 Vývoj hospodářského výsledku společnosti TPK v letech 2006 - 2010

Vývoj výkazu Cash-flow v tis. Kč v roce 2007

Společnost TPK zveřejnila tok peněžních prostředků za rok 2007. Vývoj je rozdělený podle čistých peněžních toků z provozní investiční a finanční činnosti.

Tabulka 5-4 Vývoj výkazu Cash-flow vybraných položek v tis. Kč v roce 2007

Období	2007
Počáteční stav PP	38 843
CF z provozní činnosti	4 691
CF z investiční činnosti	1 647
CF z finanční činnosti	4 682
Čisté zvýšení/snížení PP	11 020
Stav PP na konci účetního období	23 496

Graf 5-6 Vývoj výkazu Cash-flow vybraných položek v tis. Kč v roce 2007

Pro rok 2007 jsou hodnoty výkazu Cash-flow velmi pozitivní, protože nejsou v záporných hodnotách. Kladné hodnoty uvedené ve výkazu znamenají, že příjmy společnosti jsou větší než výdaje.

Kladná hodnota **CF z provozní činnosti** představuje přebytek peněžních prostředků z provozní činnosti společnosti.

Pokud by byla např. hodnota z **investiční činnosti** záporná, znamenalo by to, že společnost investovala peněžní prostředky (např. na pořízení dlouhodobého majetku).

Tok peněžních prostředků z **finanční činnosti** představuje a ovlivňuje výši a strukturu dlouhodobých a krátkodobých závazků a vlastního kapitálu. Pokud by byly hodnoty finanční činnosti společnosti TPK záporné, znamenalo by to např. splacení úvěru, a naopak vysoká kladná hodnota může znamenat poskytnutí úvěru společnosti, např. bankou.

5.2 Analýza rozdílových ukazatelů

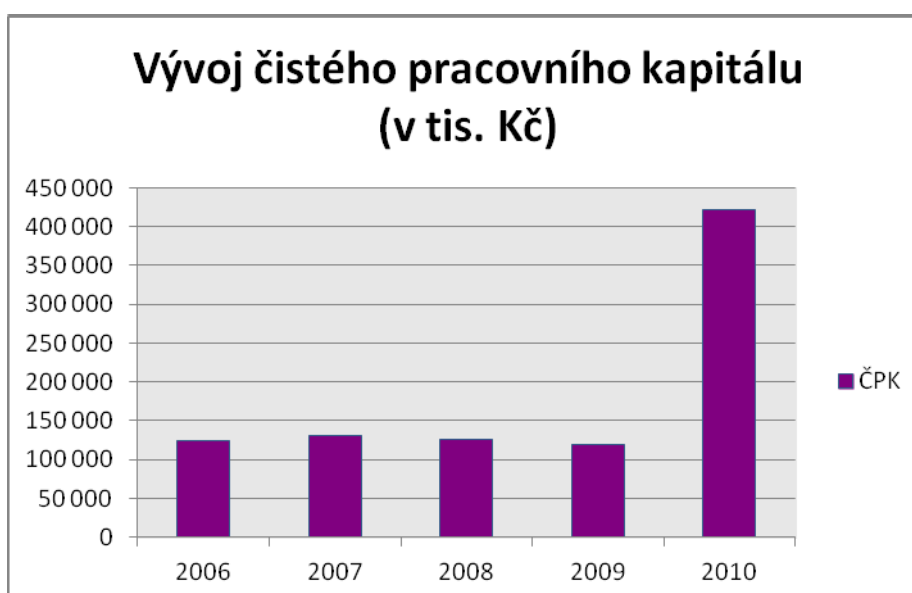
V následující části kapitoly byla provedena analýza rozdílových ukazatelů, konkrétně ukazatele čistý pracovní kapitál. Jde o dlouhodobý zdroj financování, který má společnosti k dispozici, aby mohla financovat běžný chod společnosti.

Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál se zjišťuje výpočtem tak, že se provede rozdíl mezi oběžnými aktivy a krátkodobými dluhy. A obecně je základním požadavkem kladná výsledná hodnota ukazatele, ale zároveň ne příliš vysoká.

Tabulka 5-5 Vývoj čistého pracovního kapitálu společnosti TPK (v tis. Kč)

Období	2006	2007	2008	2009	2010
Oběžná aktiva	232 050	298 088	247 995	199 493	690 624
Krátkodobé závazky	107 162	168 041	122 013	80 319	268 947
ČPK	124 888	130 047	125 982	119 174	421 677

Graf 5-7 Vývoj čistého pracovního kapitálu (v tis. Kč)

Z tabulky je viditelné, že čistý pracovní kapitál vykazuje ve všech pěti letech kladný výsledek. To znamená, že odpovídající část oběžných aktiv společnosti je kryto dlouhodobými zdroji financování. A i kdyby byla společnost nucena zaplatit všechny své krátkodobé závazky (neočekávané události), zbudou jí ještě finanční prostředky na provoz společnosti. Avšak také se doporučuje, aby hodnota čistého pracovního kapitálu nebyla příliš vysoká, jako je v porovnaných letech v roce 2010. Jelikož kladná hodnota čistého pracovního kapitálu ukazuje, že část běžného provozu společnosti je financováno z dlouhodobých cizích zdrojů financování (např. bankovní úvěr, leasing). Společnost TPK využívá jak finanční (na dopravní prostředky) tak operativní leasing (má pronajaté osobní vozy).

Pro výpočet ukazatelů čisté pohotové prostředky a čistý peněžní majetek nejsou k dispozici potřebné informace, proto je nelze spočítat.

5.3 Analýza poměrových ukazatelů

Mezi poměrové ukazatele, které jsou níže vypočítány, patří ukazatele rentability, aktivity, zadluženosti a likvidity.

5.3.1 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability informují o efektivitě podnikání. Konkrétně hodnotí ziskovost společnosti. Obecně platí, že čím jsou hodnoty ukazatelů vyšší, tím lépe. Základní vzorec pro výpočet ukazatelů rentability je, že se poměruje zisk, kterého bylo dosaženo s výší zdrojů, které společnost použila k jeho dosažení.

Tabulka 5-6 Ukazatele rentability společnosti TPK v letech 2006 - 2010

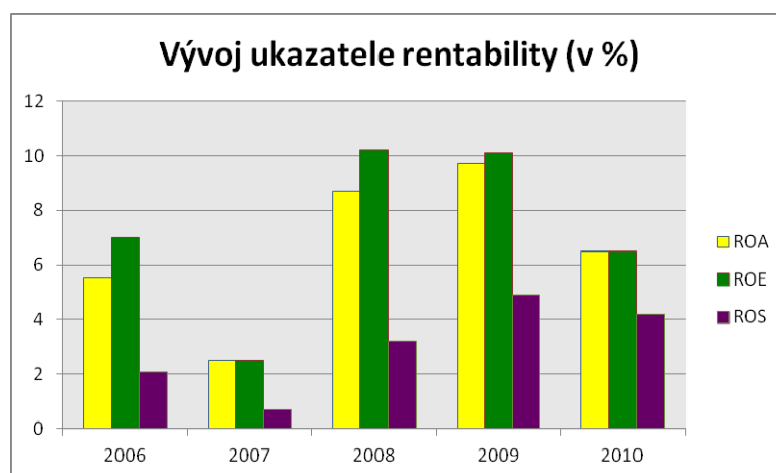
Období	2006	2007	2008	2009	2010
ROA [%]	5,5	2,5	8,7	9,7	6,5
ROE [%]	7	2,5	10,2	10,1	6,5
ROS [%]	2,1	0,7	3,2	4,9	4,2

Tabulka 5-7 Ukazatele rentability - hodnoty oboru 10.5
výroba mléčných výrobků

Období	2007	2008	2009
ROE [%]	28,23	2,99	16,51
ROS [%]	4,01	0,43	2,91

Tabulka 5-8 Ukazatele rentability za odvětví celkem

Období	2006	2007	2008	2009	2010
ROA [%]	10,22	5,85	8,14	9,94	7,33
ROE [%]	13,27	6,91	11,61	14,96	11,75
ROS [%]	5,26	5,2	3,03	4,34	3,85

Graf 5-8 Ukazatele rentability společnosti TPK v letech
2006 – 2010 (v %)

Z výsledků je možno usuzovat, že společnost se více zaměřuje na ukazatele likvidity, které jsou v rozmezí optimálních hodnot (viz. ukazatele likvidity), čemuž odpovídají nízké hodnoty efektivnosti společnosti. Pro vlastníka společnosti budou zajímavé stoupající hodnoty rentability vlastního kapitálu ROE, které v roce 2010 klesly. Nejvyšší byly v roce 2007.

V období recese v roce 2008 lze vidět propad ukazatelů v odvětví celkem. Také konkrétně v odvětví výroby mléčných výrobků lze pozorovat výrazný propad jak u ukazatele rentability vlastního kapitálu, tak u ukazatele rentability tržeb. Společnost TPK si však v roce

2008 i v porovnání s odvětvím 10.5 výroba mléčných výrobků vedla v ukazatelích poměrně dobře, avšak s porovnáním s odvětvím jako celkem společnost vykazuje nízké hodnoty ukazatelů rentability. Z těchto výsledků vyplývá pro odvětví celkem nízkou výkonnost kapitálu pro vlastníky v období recese, což byl pouze přechodný stav.

V porovnání s odvětvím celkem a s oborem výroby mléčných výrobků 10.5 jde vidět, že hodnoty **ukazatelů ROA a ROE** společnosti TPK jsou nízké. Hodnoty rentability tržeb ROS jsou zhruba na stejných hodnotách.

U ukazatele **ROS** společnosti TPK je nejvyšší hodnota v roce 2009, kdy na jednu korunu tržeb připadlo pět haléřů zisku. Hodnoty odvětví celkem vykazují nejvyšší hodnoty ukazatele v roce 2006 a 2007. V roce 2009 vykazují na jednu korunu tržeb čtyři haléře zisku a u oboru 10.5 výroby mléčných výrobků to byly tři haléře zisku.

5.3.2 Ukazatele aktivity

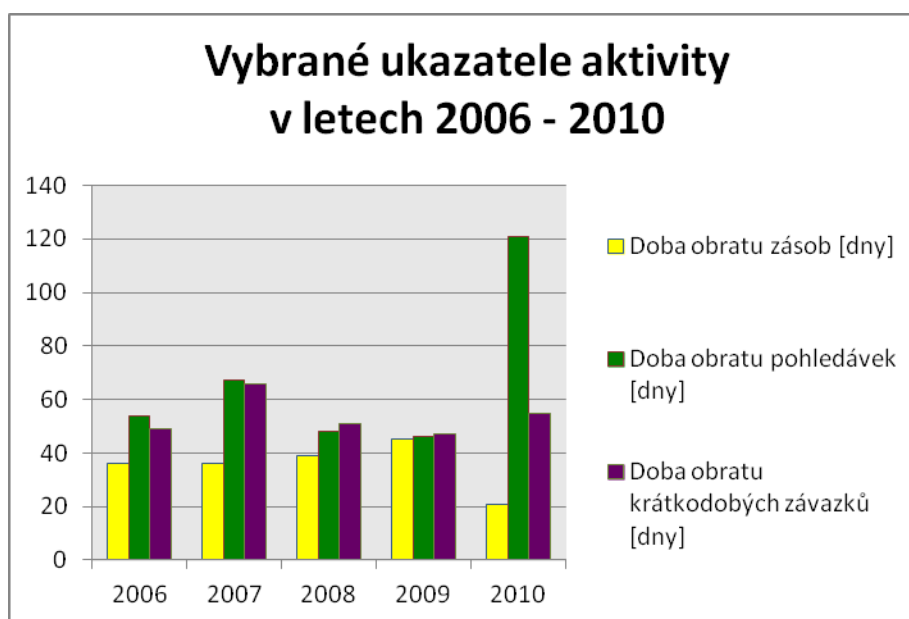
Dané ukazatele podávají informace o tom, jak je společnost schopná využívat investované finanční prostředky. Ukazatele úzce souvisí s ukazateli rentability, zvláště pak obrat celkových aktiv. Tento ukazatel je též nazýván jako vázanost celkového vloženého kapitálu (aktiv v rozvaze).

Tabulka 5-9 Ukazatele aktivity společnosti TPK v letech 2006-2010

Období	2006	2007	2008	2009	2010
Obrat aktiv [krát]	1,8	1,8	2	1,6	1,2
Obrat zásob [krát]	9,9	10	9,3	8	17,6
Doba obratu zásob [dny]	36	36	39	45	21
Doba obratu pohledávek [dny]	54	67	48	46	121
Doba obratu krátkodobých závazků [dny]	49	66	51	47	55

Tabulka 5-10 Ukazatele aktivity odvětví celkem a oboru 10.5 výroba mléčných výrobků

Období	CZ-NACE	2007	2008	2009
Doba obratu zásob [dny]	10.5	19	23	18
	10	40	38	33
Doba obratu pohledávek [dny]	10.5	52	47	48
	10	64	63	65
Doba obratu krátkodobých závazků [dny]	10.5	2	10	3
	10	3	3	3

Graf 5-9 Vybrané ukazatele aktivity společnosti TPK v letech 2009 – 2010

Obrat aktiv vyjadřuje, na kolik společnost využívá svá aktiva. Preferují se vysoké hodnoty, minimálně by měl být ukazatel větší nebo rovno hodnotě 1. Daný ukazatel má nejprve stoupající tendenci, ale od roku 2008 klesá. Ukazatel by měl však vykazovat rostoucí tendenci, ale je splněno, že hodnoty jsou větší nebo rovno hodnotě 1, z toho lze usuzovat, že společnost TPK využívá efektivně vložené prostředky (dlouhodobý majetek, zásoby).

Doba obratu zásob vykazuje stálou, rostoucí a v přechodu let 2009 a 2010 klesající tendenci, což je pozitivní vývoj tohoto ukazatele. Doporučení k tomuto ukazateli je další snaha jeho snižování a tím stále lepší využití finančních prostředků. Je však dobré udržovat určitou hladinu pojistné zásoby z důvodu zachování plynulosti výroby mléčných výrobků. V porovnání s hodnotami s oborem a odvětvím celkem daný ukazatel vykazuje o mnoho vyšší hodnoty než u společnosti TPK, avšak vykazuje též klesající tendenci, což je pozitivní situace. V roce 2008 hodnota ukazatele u oboru 10.5 vzrostla, což bylo způsobeno sníženou poptávkou v období recese, ale za celkové porovnané období hodnota klesala. To vyjadřuje efektivnější využití zásob, což má kladný vliv i na dobu splatnosti pohledávek. A také se tím zkrátí doba, která je nutná k tomu, aby se finanční prostředky vynaložené na nákup zásob vrátily zpět jako tržby, proto je preferována nízká hodnota.

Doba obratu pohledávek vykazuje kolísavý vývoj ve sledovaných letech. V roce 2010 je hodnota ukazatele neúměrně vysoká oproti předchozím letům, čítá 121 dnů, což je pro společnost negativní vývoj, protože to zvyšuje její náklady z důvodu poskytování obchodních úvěrů. Jinak řečeno, společnost musí čekat 121 dnů, než obdrží platby od svých odběratelů.

Obecně by mělo platit, že ukazatel **doby obratu závazků** by měl být delší než ukazatel **doby obratu pohledávek**. Pokud by nastala situace opačná, jako je v případě společnosti TPK v letech 2006, 2007 a 2010 dochází k druhotné platební neschopnosti. Musí se však také dbát na velikost společnosti. U menších společností taková situace představuje většinou brzký úpadek, avšak společnost TPK má na tyto situace vyčleněné rezervy. Toto obecné doporučení však neplatí u hodnot odvětví celkem a oboru výroby mléčných výrobků, kdy nastala popisovaná situace, že doba obratu krátkodobých závazků není delší než doba obratu pohledávek.

5.3.3 Ukazatele zadluženosti

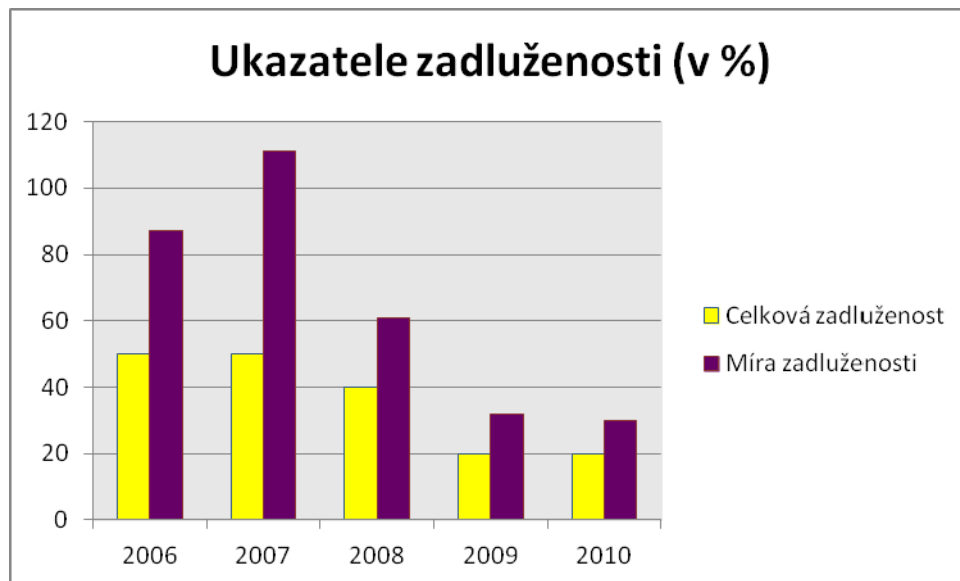
Důležitým faktorem pro ukazatele zadluženosti je, že poměrují vlastní a cizí kapitál. Dalším důležitým faktorem, který ukazatele vyjadřují je schopnost společnosti hradit náklady dluhu (tedy nákladové úroky) ukazatelem úrokového krytí.

Tabulka 5-11 Ukazatele zadluženosti společnosti TPK

Období	2006	2007	2008	2009	2010
Celková zadluženost [v %]	50	50	40	20	20
Míra zadluženosti [v %]	87	111	61	32	30
Úrokové krytí [krát]	13,2	7,2	17,8	152	0

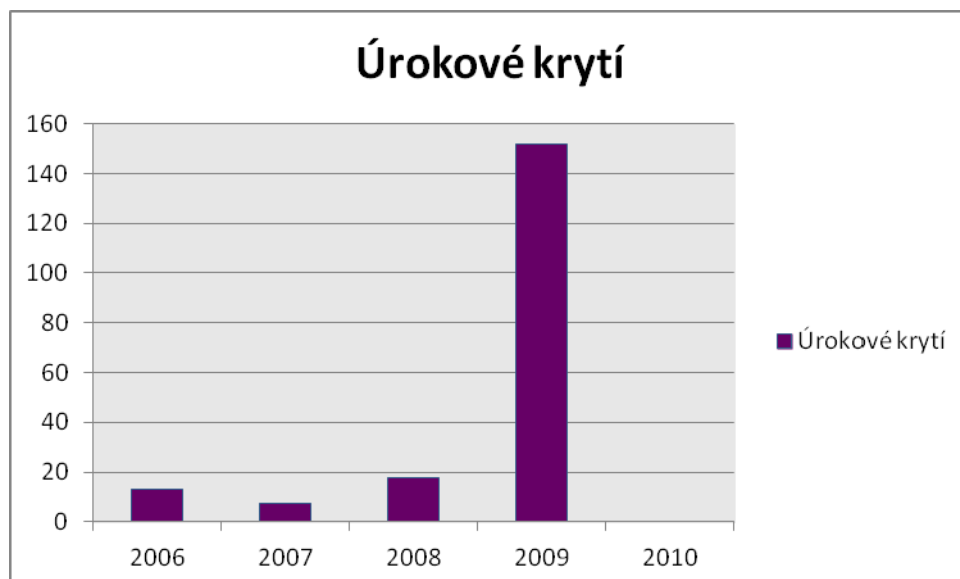
Tabulka 5-12 Ukazatele zadluženosti odvětví celkem a oboru 10.5 výroba mléčných výrobků

Období	CZ-NACE	2007	2008	2009
Míra zadluženosti [v %]	10.5	3	4	12
	10	-3	8	10
Úrokové krytí [krát]	10.5	9	2	8
	10	4	4	8

Graf 5-10 Ukazatele zadluženosti společnosti TPK (v %)

Ukazatel celkové zadluženosti se doporučuje udržovat pod hodnotou 50 %. Obecně je známo, že určité zadlužení je výhodné, ale na druhou stranu nadměrná zadluženost zvyšuje riziko a může způsobit společnosti problémy při získání dalšího dluhu. Tato situace však většinou nastává při zadlužení s hodnotou větší než 50 %. Z výsledků vypočtených ukazatelů vyplývá, že společnost TPK má ještě prostor pro využití cizího kapitálu v letech 2008, 2009 a 2010.

Graf 5-11 Úrokové krytí společnosti TPK

Ukazatel úrokového krytí představuje kolikrát vyprodukovaný zisk před odečtením úroků a daní (EBIT) zaplatí náklady, které souvisejí s cizím kapitálem (úroky).

Doplněním ukazatelů zadluženosti je, že se společnosti TPK daří po celé sledované období dodržet zlaté pravidlo financování. Tedy dlouhodobý majetek společnosti je plně krytý dlouhodobými zdroji (vlastním kapitálem).

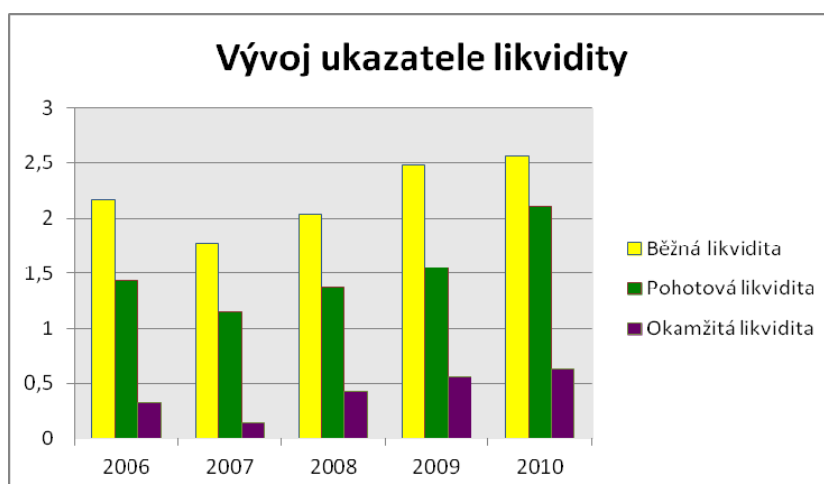
5.3.4 Ukazatele likvidity

Tabulka 5-13 Ukazatele likvidity společnosti TPK

Období	2006	2007	2008	2009	2010
Běžná likvidita [index]	2,2	1,8	2	2,5	2,6
Pohotová likvidita [index]	1,4	1,1	1,4	1,5	2,1
Okamžitá likvidita [index]	0,3	0,1	0,4	0,6	0,6

Tabulka 5-14 Ukazatele likvidity odvětví celkem a oboru
10.5 výroba mléčných výrobků

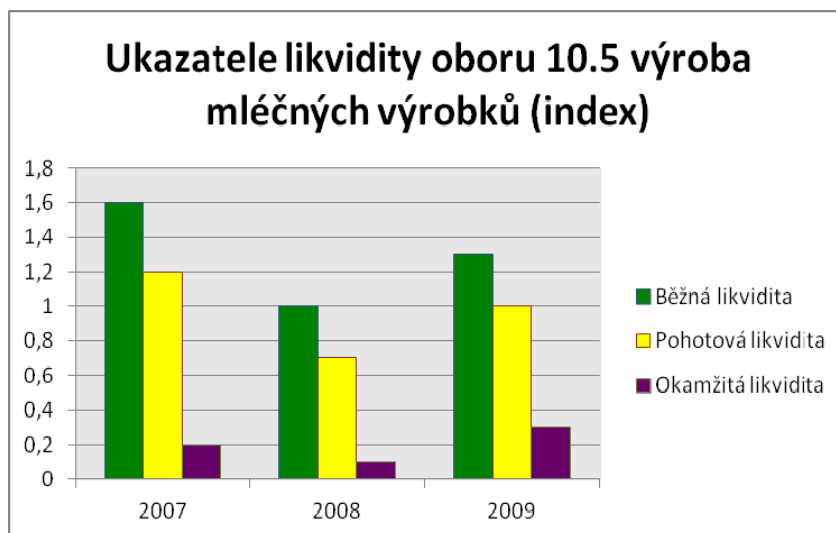
Období	CZ-NACE	2007	2008	2009
Běžná likvidita [index]	10.5	1,6	1	1,3
	10	1,6	1,2	1,4
Pohotová likvidita [index]	10.5	1,2	0,7	1
	10	1	0,8	1
Okamžitá likvidita [index]	10.5	0,2	0,1	0,3
	10	0,1	0	0,2

Graf 5-12 Vývoj ukazatele likvidity v letech 2006 – 2010 společnosti TPK

U hodnot ukazatelů likvidity odvětví celkem oboru výroby mléčných výrobků lze pozorovat obdobný vývoj jako u ukazatelů rentability odvětví celkem a oboru. V roce 2008, v období recese, byly hodnoty všech tří ukazatelů na nejnižší úrovni, ale v následujícím roce 2009 je patrný mírný nárůst hodnot ukazatelů. Věřitelé především z krátkodobého hlediska poskytnutí úvěrů preferují vyšší hodnoty ukazatelů likvidity, zvláště okamžité, kdy v roce 2009 ve srovnání s rokem 2008 se liší hodnoty oboru k odvětví celkem. Hodnoty ukazatelů likvidity u společnosti TPK se nachází v rámci možností v optimálních doporučených hodnotách a vykazují mnohem pozitivnější vývoj, než hodnoty oboru a odvětví celkem.

I v období recese v roce 2008 nebyly zaznamenány výrazné změny v ukazatelích, což svědčí o finanční stabilitě společnosti.

Graf 5-13 Ukazatele likvidity oboru 10.5

Vypočtené hodnoty **ukazatele běžné likvidity** společnosti TPK se nachází v rozmezí optimálních hodnot, v roce 2010 byla hodnota mírně překročena. Jestliže jsou hodnoty v rozmezí optimálních hodnot, znamená to, že společnost TPK měla dostatek likvidních prostředků na včasné placení závazků.

U **ukazatelů pohotové likvidity** společnost TPK také vykazuje hodnoty v rozmezí optimálních hodnot, v roce 2010 byla hodnota mírně překročena, což bylo způsobeno zvýšením krátkodobých pohledávek. Společnost je schopna zaplatit všechny své krátkodobé závazky.

Hodnoty **ukazatelů okamžité likvidity** společnosti TPK ve srovnávaných letech spíše kolísaly těsně kolem doporučeného intervalu hodnot. Tím, že hodnoty nejsou hluboko pod doporučenými hodnotami ani vysoko nad doporučenými hodnotami znamená, že společnost TPK neváže zbytečné finanční prostředky na bankovních účtech, případně i v hotovosti. Pokud by byly hodnoty ukazatele hluboko pod doporučenými hodnotami, mohlo by docházet k opožděným platbám závazků a s tím samozřejmě souvisí i sankce za neplnění závazků. Ani hodnoty odvětví celkem a oboru výroby mléčných výrobků se nijak zvláště nevychýlily od doporučených hodnot. Z daných ukazatelů tedy usuzují, že společnosti TPK dokáže efektivně využívat finanční prostředky.

6 NÁVRHY A DOPORUČENÍ NA ZLEPŠENÍ SITUACE SPOLEČNOSTI

I když se obor mlékárenství v České republice, ale i další obory, dostaly koncem roku 2008 do recese, která byla zapříčiněna nástupem globální krize, v roce 2009 si obor opět dokázal udržet svou významnou pozici v rámci odvětví celkem CZ-NACE 10 výroba potravinářských výrobků. Vyrovнала se nejen situace na trhu s mlékem, ale postupně se začaly i projevovat kladné trendy pro následující léta (zejména ve výrobní sféře).

Jestliže zhodnotíme celkovou ekonomickou situaci oboru (dále jen odvětví), z hlediska manažerského rozhodování by bylo dobré více se zaměřit na zlepšování ukazatelů rentability, a to zejména vyšším podílem využití vlastního kapitálu (což společnost TPK již uskutečňuje od roku 2009, kdy splatila většinu dlouhodobých závazků). I v porovnaných letech 2006 – 2010 můžeme pozorovat, že o tuto skutečnost se společnost opravdu snaží. Je to možno ověřit u ukazatele celkové zadluženosti, který se v čase snižuje, z čehož vyplývá snižování zadluženosti společnosti a vyšší využití vlastního kapitálu.

Důležitým faktorem pro vlastníky je čistý zisk. Opět z hlediska odvětví by se mělo rozhodování zaměřovat na zlepšování hospodářských výsledků. Společnosti TPK se dařilo v porovnaných letech hospodářský výsledek stále udržovat v rostoucí tendenci, kromě roku 2007, kdy zaznamenal výrazný pokles. Zajistit rostoucí tendenci hospodářského výsledku není vůbec jednoduchou záležitostí, zvláště v mlékárenském oboru a toto doporučení je velmi obtížné realizovat. Tím myslím působící faktory, jako jsou ceny vstupů do výroby, zvláště pak ceny nakupovaného mléka (základní surovina). Ve sledovaných letech ceny zemědělských výrobců mléka měly podle zpráv Státního zemědělského intervenčního fondu kolísavý vývoj. Cena za mléko v roce 2007 činila 8,55 Kč/litr. V lednu, roku 2008 byla cena mléka dokonce na rekordní ceně 10,10 Kč/litr. Nejnižší cena mléka byla v roce 2009 a činila 6,02 Kč/litr. V ostatních letech se cena pohybovala pod hranicí osmi korun za litr mléka. Ceny se však mění nejen v čase, ale i podle územních celků v České republice.

Dalším doporučením, které bych chtěla uvést a téma, které je v posledních letech tak populární, jsou inovace produkce mlékárenských výrobků. Udržet si zákazníka není vůbec jednoduchá záležitost, proto se společnosti napříč trhem snaží upoutat zákaznickou pozornost na stále nové nebo vylepšené výrobky, u kterých uvádí např. slogany jako „nová a lepší chuť“, nebo propagací mléčných výrobků prostřednictvím televizních reklam, v tisku, atd.

Také velmi záleží na marketingové strategii, kterou společností zvolí a tím se zaměřit a zesílit oblast propagace domácích mléčných výrobků na českém trhu. Propagaci českých mléčných výrobků také podporuje značka kvality Klasa. Sortiment plísňových sýrů Král sýrů Hermelín ocenění značky Klasa vlastní. Opět uvedu skutečnost, že společnost TPK věnuje inovacím náležitou pozornost. Společnosti jsou totiž v neustálém konkurenčním prostředí, kde mohou být ohroženy, například výrazným zvýšením dovozem mléčných výrobků a tím ztrátou konkurenceschopnosti. Bohužel dochází k zániku tuzemských společností vlivem rostoucího dovozu potravin do republiky a tím neschopnost konkurovat nízkým cenám. Dále aktuálním problémem jsou obchodní řetězce, které vyvíjí silný nátlak na tuzemské společnosti ohledně nezvyšování ceny výrobků. Tyto faktory a mnoho dalších rozhodnou o vývoji mlékárenského oboru v České republice do budoucna.

Do budoucích let se předpokládá zvýšená spotřeba mléčných výrobků i z důvodu rostoucí populace a upevnění pozic mlékárenských společností na trhu. Ke vztažení na zahraniční obchod by bylo dobré zesílit vývoz mléčných výrobků do EU a třetích zemí s maximálním využitím podpor EU. S tímto souvisí využívání čerpání dotací z EU, kterých společnost také využívá.

V rámci analýzy rozdílových ukazatelů a z výsledků analýzy ukazatelů likvidity je patrné, že společnost TPK je likvidní. Je schopna platit své závazky a zbytečně nedrží mnoho peněžních prostředků jak na bankovních účtech, tak v hotovosti. Bylo by dobré se zaměřit na oblast řízení pohledávek společnosti TPK, zvláště v roce 2010 byla hodnota ukazatele neúměrně vysoká. Tato vysoká hodnota ukazatele znamená pro společnost velké vázání finančních prostředků a z toho vyplývá pro společnost nemožnost využít tyto finanční prostředky a výhodněji investovat.

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo teoretické pojednání o problematice finančního zdraví společnosti. Navrhnout vhodnou metodiku k naplnění cíle bakalářské práce a provést finanční analýzu dané společnosti na základě rozboru účetních výkazů za sledované období 2006 – 2010. Dále vymežit problematické oblasti a navrhnout opatření pro zlepšení stavu společnosti v problematických oblastech. Na závěr zhodnotit naplnění cíle a přínosu práce. Mám za to, že stanoveného cíle bylo dosaženo.

V teoretické části je zpracována literární rešerše a popsán návrh vhodné metodiky ke splnění cíle bakalářské práce. V praktické části je popsána charakteristika společnosti TPK, která se specializuje na výrobu mléčných výrobků a její zařazení do odvětví ekonomických činností CZ-NACE a je vypracována finanční analýza se zhodnocením společnosti s odvětvím celkem a oborem 10.5 výroba mléčných výrobků. Dále praktická část obsahuje zhodnocení jednotlivých ukazatelů finanční rovnováhy. Na závěr praktické části jsou navržena opatření na zlepšení zjištěných slabých míst.

Ze závěrečného zhodnocení ekonomické situace vyplývá, že společnost se ubírá správným směrem, avšak v oblasti rentability nejsou výsledky příliš pozitivní za trvalé ziskovosti společnosti. I v období recese si zachovala příznivý výsledek hospodaření, i když v roce 2007 byl za sledované období na nejnižší úrovni. Také sloučení s druhou společností PRIBINA, spol. s r.o. v jeden celek přineslo v posledním sledovaném roce 2010 zvýšení ve většině položek účetních výkazů, např. vlastního kapitálu, a dokonce i tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb, což je důležitý ukazatel pro výrobní společnosti. Z ukazatele celkové zadluženosti vyplývá, že je podnik přiměřeně zadlužený a využívá více vlastního kapitálu.

V kapitole návrhy na zlepšení a doporučení na zlepšení situace společnosti jsou navržena opatření na zlepšení ukazatelů rentability, podobně nízké hodnoty vykazovalo i odvětví. Z hlediska odvětví zaměřit se na zvyšování hospodářských výsledků. Společnost TPK byla trvale zisková a navíc výsledek hospodaření za účetní období vykazoval rostoucí tendenci. Dalším doporučením jsou inovace mléčných výrobků (výroba nových nebo inovace stávajících výrobků), dále inovace výrobních technologií. Dále by bylo dobré se zamyslet nad snižováním množství nevyužívaných zásob, které váží nadbytečné finanční prostředky a přitom udržovat optimální hladinu zásob a tím zlepšit ukazatel obratovosti zásob. Mezi další doporučení jsou zařazena propagace mléčných výrobků na českém trhu a zesílení

vývozu výrobků do zemí EU a třetích zemí s maximálním využitím podpor EU. V roce 2010 byl problémovým ukazatelem ukazatel doby obratu pohledávek, který vykazoval neúměrně vysokou hodnotu, což pro společnost znamená zbytečné vázání finančních prostředků,

které mohou investovat výhodněji v jiné oblasti. Vzhledem k dobré a stabilní situaci společnosti TPK mohlo však dojít k situaci, že společnost dobrovolně investovala do obchodních partnerů a došlo k prodloužení doby splatnosti pohledávek, která ukazatel neúměrně zvýšila. Společnost TPK se řadí v současnosti objemem výroby mezi největší výrobce sýrů v ČR a já doufám, že si tuto pozici ještě dlouho udrží.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografické publikace:

- [1] BLAHA, Zdenek Sid a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. 3. rozšířené vydání. Praha: Management Press, 2006. ISBN 80-7261-145-3.
- [2] DLUHOŠOVÁ, Dana a kolektiv. *Finanční řízení a rozhodování podniku: analýza, investování, oceňování, riziko, flexibilita*. Třetí rozšířené vydání. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-80-86929-68-2.
- [3] GRÜNWARD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Oeconomica, 2007. ISBN 978-80-245-1108-5.
- [4] HRDÝ, Milan a Michaela HOROVÁ. *Finance podniku*. Praha: Wolters Kluwer, 2009. ISBN 978-80-7357-492-5.
- [5] KISLINGEROVÁ, Eva. *Oceňování podniku*. 2. přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2001. ISBN 80-7179-529-1.
- [6] KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. *Finanční analýza: krok za krokem*. Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-321-3.
- [7] KONEČNÝ, Jiří. *Podniková ekonomika*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2010. ISBN 978-80-7318-771-2.
- [8] MRKVIČKA, Josef a Pavel KOLÁŘ. *Finanční analýza*. 2. přepracované vydání. Praha: ASPI, 2006. ISBN 80-7357-219-2.
- [9] PAVELKOVÁ, Drahomíra a Adriana KNÁPKOVÁ. *Finanční analýza: Komplexní průvodce s příklady*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3349-4.
- [10] PAVELKOVÁ, Drahomíra a Adriana KNÁPKOVÁ. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2. rozšířené vydání. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4456-8.
- [11] RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1386-1.
- [12] RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 2. aktualizované vydání. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2481-2.

- [13] RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza, metody, ukazatele, využití v praxi*. 3 rozšířené vydání. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-1386-1
- [14] SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. Druhé aktualizované vydání. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3386-6.
- [15] SCHOLLEOVÁ, Hana. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4004-1.
- [16] VOCHOZKA, Marek. *Metody komplexního hodnocení podniku*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3647-1.

Internetové zdroje:

- [17] TPK. O firmě [online]. © 2012 [cit. 2012-02-14]. Dostupné z: <http://www.pribina-tpk.cz/o-firme>.
- [18] Sbíрка právních předpisů. *Průvodce zákony ČR* [online] © 2010 [cit. 2013-02-14]. Dostupné z: <http://www.esipa.cz/sbirka/sbsrv.dll/sezn?DR=OK&SORT=CP&ROK=0&OK=D15000>.
- [19] Panorama zpracovatelského průmyslu [online] © 2005 [cit. 2013-02-14]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/hledani.html?lid=1&searchtext=panorama>.
- [20] KUČEROVÁ, Renata. *Mlékárenský průmysl v ČR po vstupu do EU* [online]. [cit. 2013-02-14]. Dostupné z: http://www.agris.cz/Content/files/main_files/72/150784/76Kucerova.pdf.
- [21] Hospodářská komora České republiky – Potravinářská komora ČR [online] © 2002 - 2012 [cit. 2013-02-14]. Dostupné z: <http://www.foodnet.cz/>.
- [22] Český statistický úřad. *Sociální náklady* [online]. © 2010-2011 [cit. 2013-02-14]. Dostupné z: <http://apl.czso.cz/iSMS/ukazdet.jsp?fpismeno=S&fid=550>
- [23] Svět sýrů a specialit. O společnosti [online]. [cit. 2013-02-14]. Dostupné z: <http://www.bongrain-foodservice.cz/cz/25/O-spole%C4%8Dnosti.html>.
- [24] Pribina TPK. Dětské dezerty [online]. © 2012 [cit. 2013-02-14]. Dostupné z: <http://www.pribina-tpk.cz/portfolio/detske-dezerty>.

- [25] Pribina TPK. Sýry s bílou plísní na povrchu [online]. © 2012 [cit. 2013-02-14]. Dostupné z: <http://www.pribina-tpk.cz/portfolio/plisnove-syry>.
- [26] Pribina TPK. Tavené sýry [online]. © 2012 [cit. 2013-02-14]. Dostupné z: <http://www.pribina-tpk.cz/portfolio/tavene-syry>.
- [27] Pribina TPK. Slovenské speciality [online]. © 2012 [cit. 2013-02-14]. Dostupné z: <http://www.pribina-tpk.cz/portfolio/slovenske-speciality>.
- [28] Svět sýrů a specialit. Pribináček Tyčinka vanilková [online]. [cit. 2013-02-14]. Dostupné z: <http://www.bongrain-foodservice.cz/cz/7/Pribina%C4%8Dek-Pribina%C4%8Dek-Ty%C4%8Dinka-vanilkova-60-x-35g-%282-1-kg%29.html?ppid=25>.
- [29] TPK. O firmě. Aktivity firmy [online]. © 2012 [cit. 2012-02-14]. Dostupné z: <http://www.pribina-tpk.cz/o-firme/aktivity-firmy>.
- [30] TPK. O firmě. Projekty Evropských sociálních fondů [online]. © 2012 [cit. 2012-02-14]. Dostupné z: <http://www.pribina-tpk.cz/o-firme/dotacni-projekty>.
- [31] Sběrka listin. TPK, spol. s r.o. [online]. © 2012 [cit. 2012-03-20]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a182713&klic=0zyj5a>.
- [32] Analýzy vývoje ekonomiky ČR a odvětví v působnosti MPO [online]. © 2005 MPO [cit. 2012-03-20]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/cz/ministr-a-ministerstvo/analyticke-materialy/#category238>.
- [33] Ústav zemědělské ekonomiky a informací. Bulletin úzei č. 12/2011 [online]. [cit. 2012-03-20]. Dostupné z: <http://www.uzei.cz/left-menu/publikacni-cinnost/bulletin-uzei/2011/bul1112.pdf>.
- [34] Vysoká škola ekonomická v Praze. *Analýza a syntéza* [online]. © 2000-2012 [cit. 2012-03-20]. Dostupné z: <http://nb.vse.cz/kfil/win/atlas1/analyza.htm>.
- [35] Vševed. *Sběr dat* [online]. © 2005–2011 [cit. 2012-03-20]. Dostupné z: <http://encyklopedie.vseved.cz/sb%C4%9Br+dat>.

Osobní rozhovor:

- [36] O společnosti TPK. Informace a rozhovor poskytl Ing. Jiří Janošek, Supply Chain Director. Závod Hodonín, Velkomoravská 2714/28. 29. 11. 2012.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

BÚ	Bankovní úvěr
CF	Cash flow
CZ	Cizí zdroje
ČPK	Čistý pracovní kapitál
DFM	Dlouhodobý finanční majetek
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DM	Dlouhodobý majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
DP	Dlouhodobé pohledávky
DZ	Dlouhodobé závazky
HV	Hospodářský výsledek
KP	Krátkodobé pohledávky
KZ	Krátkodobé závazky
OA	Oběžná aktiva
PP	Peněžní prostředky
VK	Vlastní kapitál

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1-1 Struktura rozvahy</i>	14
<i>Tabulka 1-2 Uživatelé finanční analýzy</i>	16
<i>Tabulka 3-1 Optimální hodnoty ukazatelů likvidity.....</i>	32
<i>Tabulka 4-1 Počet zaměstnanců a osobní náklady společnosti TPK v roce 2010. [31].....</i>	36
<i>Tabulka 4-2 Počet společností v rámci CZ-NACE 10.5 v letech 2006 – 2010. [19].....</i>	38
<i>Tabulka 5-1 Horizontální analýza vybraných položek rozvahy v letech 2006-2010.....</i>	41
<i>Tabulka 5-2 Vertikální analýza vybraných položek rozvahy v letech 2006 – 2010 (v %).....</i>	42
<i>Tabulka 5-3 Vývoj hospodářského výsledku společnosti TPK (v tis. Kč).....</i>	45
<i>Tabulka 5-4 Vývoj výkazu Cash-flow vybraných položek v tis. Kč v roce 2007.....</i>	46
<i>Tabulka 5-5 Vývoj čistého pracovního kapitálu společnosti TPK (v tis. Kč)</i>	48
<i>Tabulka 5-6 Ukazatele rentability společnosti TPK v letech 2006 - 2010</i>	49
<i>Tabulka 5-7 Ukazatele rentability - hodnoty oboru 10.5 výroba mléčných výrobků</i>	50
<i>Tabulka 5-8 Ukazatele rentability za odvětví celkem</i>	50
<i>Tabulka 5-9 Ukazatele aktivity společnosti TPK v letech 2006-2010</i>	51
<i>Tabulka 5-10 Ukazatele aktivity odvětví celkem a oboru 10.5 výroba mléčných výrobků.....</i>	51
<i>Tabulka 5-11 Ukazatele zadluženosti společnosti TPK.....</i>	53
<i>Tabulka 5-12 Ukazatele zadluženosti odvětví celkem a oboru 10.5 výroba mléčných výrobků.....</i>	53
<i>Tabulka 5-13 Ukazatele likvidity společnosti TPK.....</i>	55
<i>Tabulka 5-14 Ukazatele likvidity odvětví celkem a oboru 10.5 výroba mléčných výrobků</i>	55

SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf 5-1 Vývoj aktiv společnosti TPK (v tis. Kč)</i>	39
<i>Graf 5-2 Vývoj pasiv v letech 2006 – 2010 (v tis. Kč)</i>	40
<i>Graf 5-3 vertikální analýza pasiv (v %)</i>	43
<i>Graf 5-4 Vertikální analýza aktiv (v %)</i>	44
<i>Graf 5-5 Vývoj hospodářského výsledku společnosti TPK v letech 2006 - 2010</i>	46
<i>Graf 5-6 Vývoj výkazu Cash-flow vybraných položek v tis. Kč v roce 2007</i>	47
<i>Graf 5-7 Vývoj čistého pracovního kapitálu (v tis. Kč)</i>	48
<i>Graf 5-8 Ukazatele rentability společnosti TPK v letech 2006 – 2010 (v %)</i>	50
<i>Graf 5-9 Vybrané ukazatele aktivity společnosti TPK v letech 2009 – 2010</i>	52
<i>Graf 5-10 Ukazatele zadluženosti společnosti TPK (v %)</i>	54
<i>Graf 5-11 Úrokové krytí společnosti TPK</i>	55
<i>Graf 5-12 Vývoj ukazatele likvidity v letech 2006 – 2010 společnosti TPK</i>	56
<i>Graf 5-13 Ukazatele likvidity oboru 10.5</i>	56

SEZNAM PŘÍLOH

- PI Rozvaha společnosti TPK
- PII Výkaz zisku a ztráty společnosti TPK
- PIII Výkaz o použití a tvorbě peněžních prostředků společnosti TPK
- P IV Výrobky společnosti TPK

PŘÍLOHA P I: ROZVAHA SPOLEČNOSTI TPK

Rozvaha společnosti TPK v letech 2006 - 2010 (v tis. Kč)

Označ.	Aktiva	2006	2007	2008	2009	2010
	Aktiva celkem	441597	509548	432690	396582	1 453197
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	0	0	0	0	0
B.	Dlouhodobý majetek	209993	209080	182949	195501	560214
B.I.	DNM	1055	942	870	592	1722
3.	Software	586	502	458	208	909
4.	Ocenitelná práva	469	440	412	384	355
7.	Nedokončený DNM	0	0	0	0	458
B.II.	DHM	205938	208138	182079	194909	558492
1.	Pozemky	3790	3790	2466	2466	4161
2.	Stavby	128169	123202	103658	98300	333736
3.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	71101	71451	74831	62080	214338
7.	Nedokončený DHM	1176	6151	621	807	2295
8.	Poskytnuté zálohy na DHM	4237	4846	503	11256	3950
9.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	-2535	-1302	0	0	0
B.III.	DFM	0	0	0	0	0
C.	Oběžná aktiva	232050	298088	247995	199493	690624
C.I.	Zásoby	78675	105152	80241	75189	125969
1.	Materiál	52338	83319	61481	52492	70415
2.	Nedokončená výroba a polotovary	0	0	0	0	5661
3.	Výrobky	24421	20055	14425	19768	44191
5.	Zboží	1916	1778	4335	2929	5699
C.II.	Dlouhodobé pohledávky	129	5204	1340	1024	0
7.	Odložená daňová pohledávka	129	5204	1340	1024	0
C.III.	Krátkodobé pohledávky	118403	164236	113899	78948	594294
1.	Pohledávky z obchodních vztahů	104423	145260	104177	70545	185975
2.	Pohledávky- ovládající a řídicí osoba	0	0	0	0	400000
6.	Stát-daňové pohledávky	13500	17524	9581	7784	4863
7.	Krátkodobé poskytnuté zálohy					2301
8.	Dohadné účty aktivní	0	1300	0	426	674
9.	Jiné pohledávky	480	152	141	193	481
C.IV.	KFM	34843	23496	52515	44332	170361
1.	Peníze	190	402	240	45	376
2.	Účty v bankách	34653	23094	52275	44267	169985
D.I.	Časové rozlišení	2554	2380	1746	1588	2359
1.	Náklady příštích období	2554	2378	1746	1588	2359
3.	Příjmy příštích období	0	2	0	0	0

Označ.	Pasiva	2006	2007	2008	2009	2010
	Pasiva celkem	441597	509548	432690	396582	1453197
A.	Vlastní kapitál	235653	241734	269264	299589	1150340
A.I.	Základní kapitál	182396	182396	182396	182396	182396
A.II.	Kapitálové fondy	6	6	6	6	0
2.	Ostatní kapitálové fondy	6	6	6	6	0
A.III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	2439	3269	3573	4949	6466
1.	Zákonný rezervní fond	2439	3269	3573	4949	6466
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let	34203	49981	55759	81913	887115
1.	Nerozdělený zisk minulých let	34203	49981	55759	81913	887115
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	16609	6082	27530	30325	74363
B.	Cizí zdroje	205803	267622	163364	96993	302857
B.I.	Rezervy	28641	24899	4885	9421	3404
3.	Rezerva na daň z příjmů	6320	3568	4135	7259	3254
4.	Ostatní rezervy	22321	21331	750	2162	150
B.II.	Dlouhodobé závazky	70000	74682	36466	7253	30506
9.	Jiné závazky	70000	68000	30000	0	0
10.	Odložený daňový závazek	0	6682	6466	7253	30506
B.III.	Krátkodobé závazky	107162	168041	122013	80319	268947
1.	Závazky z obchodních vztahů	76596	134920	85267	64292	183890
5.	Závazky k zaměstnancům	4369	4391	4413	4527	11323
6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	2184	2272	1789	1973	6338
7.	Stát – daňové závazky a dotace	539	2120	3138	647	1780
10.	Dohadné účty pasivní	23361	24223	27320	8746	64578
11.	Jiné závazky	114	115	86	134	1038
B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	0	0	0	0	0
C.I.	Časové rozlišení	141	192	62	0	0
1.	Výdaje příštích období	141	192	62	0	0

PŘÍLOHA P II: VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY SPOLEČNOSTI TPK

Označ.	Položky k 31. 12. (v tis. Kč)	2006	2007	2008	2009	2010
I.	Tržby za prodej zboží	98601	152460	215951	175671	275426
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	77533	119521	176421	108846	197063
+	Obchodní marže	21068	32939	39530	69325	78363
II.	Výkony	691431	758638	638712	450034	1499441
1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	694160	763004	644238	444317	1490185
2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	-2729	-4366	-5526	5717	9256
B.	Výkonová spotřeba	568170	661634	520904	384013	1176127
1.	Spotřeba materiálu a energie	407306	462920	366620	265969	857292
2.	Služby	160864	198714	154284	118044	318835
+	Přidaná hodnota	144329	129943	157338	135646	401677
C.	Osobní náklady	91855	91350	89348	81719	247144
1.	Mzdové náklady	67763	67143	66484	62674	181330
3.	Náklady na SZ a ZP	23542	23290	21964	18141	60207
4.	Sociální náklady	550	917	900	904	5607
D.	Daně a poplatky	238	1231	1518	2346	5225
E.	Odpisy DNM a DHM	27495	21518	20818	20506	53569
III.	Tržby z prodeje DM a materiálu	12182	20680	19391	7242	12602
1.	Tržby z prodeje DM	224	1647	5071	96	1641
2.	Tržby z prodeje materiálu	11958	19033	14320	7146	10961
F.	Zůstatková cena prodaného DM a materiálu	10847	19027	40580	6870	12221
1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	57	197	26324	0	503
2.	Prodaný materiál	10790	18830	14256	6870	11718
G.	Změna stavu rezerv	124	-5350	-21761	-3431	-4984
IV.	Ostatní provozní výnosy	1804	3321	1307	146	3679
H.	Ostatní provozní náklady	8623	12952	6024	6645	12241
•	Provozní výsledek hospodaření	19133	13216	41529	28579	92542
X.	Výnosové úroky	284	285	702	360	7065
N.	Nákladové úroky	1851	1770	2131	253	0
XI.	Ostatní finanční náklady	2468	4803	13745	6055	10896
•	Finanční výsledek hospodaření	-2276	-2373	-5828	9630	1951
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	6036	4858	8171	7884	20130
1.	-splatná	7332	3251	4522	6781	17855
2.	- odložená	-1296	1607	3649	1103	2275
•	VH za běžnou činnost	10724	6082	27530	30325	74363
XIII.	Mimořádné výnosy	6770	0	0	0	0
R.	Mimořádné náklady	885	0	0	0	0
•	Mimořádný VH	5885	0	0	0	0
	VH za účetní období	16609	6082	27530	30325	74363

	VH před zdaněním	22645	10940	35701	38209	94493
--	------------------	-------	-------	-------	-------	-------

PŘÍLOHA III: VÝKAZ O TVORBĚ A POUŽITÍ PENĚŽNÍCH PROSTŘEDKŮ SPOLEČNOSTI TPK ZA ROK 2007

TPK, spol. s r.o.

Přehled o peněžních tocích (nekonsolidovaný)

K 31. prosinci 2007

(v tisících Kč)

	Běž. úč. období	Min. úč. období
P. Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na začátku účetního období	34 843	
Peněžní toky z hlavní výdělečné činnosti		
Z: Účetní zisk nebo ztráta z provozní činnosti před zdaněním	13 216	19 133
A.1. Úpravy o nepeněžní operace	14 890	26 160
A.1.1. Odpisy stálých aktiv	21 518	27 495
A.1.2. Změna stavu:	- 4 975	
A.1.2.1. goodwillu a oceňovacího rozdílu k nabytému majetku	- 1 233	
A.1.2.2. rezerv a opravných položek v provozní oblasti	- 3 742	
A.1.3. Zisk(-) ztráta(+) z prodeje stálých aktiv	- 1 653	- 1 335
A*. Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, změnami pracovního kapitálu a mimořádnými položkami	28 106	45 293
A.2. Změna potřeby pracovního kapitálu	- 16 281	
A.2.1. Změna stavu pohledávek z provozní činnosti a přechodných účtů aktiv	- 50 734	
A.2.2. Změna stavu krátkodobých závazků z provozní činnosti a přechodných účtů pasiv	60 930	
A.2.3. Změna stavu zásob	- 26 477	
A.2.4. Změna stavu finančního majetku, který není zahrnut do peněžních prostředků		
A.** Čistý peněžní tok z provozní činnosti před finančními položkami, zdaněním a mimořádnými položkami	11 825	45 293
A.3. Zaplacené úroky s výjimkou kapitalizovaných úroků	- 1 770	- 1 851
A.4. Přijaté úroky	285	284
A.5. Zaplacená daň z příjmů za běžnou činnost a doměrky daně za minulá období	- 4 858	
A.6. Příjmy a výdaje spojené s mimořádnými účetními případy		
A.7. Ostatní finanční příjmy a výdaje	- 791	
A.8. Přijaté dividendy a podíly na zisku		
A*** Čistý peněžní tok z provozní činnosti	4 691	43 726
Peněžní toky z investiční činnosti		
B.1. Nabytí stálých aktiv		
B.1.1. Nabytí dlouhodobého hmotného majetku		
B.1.2. Nabytí dlouhodobého nehmotného majetku		
B.1.3. Nabytí dlouhodobého finančního majetku		
B.2. Příjmy z prodeje stálých aktiv	1 647	
B.2.1. Příjmy z prodeje dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	1 647	
B.2.2. Příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku		
B.3. Půjčky a úvěry spřízněným osobám		
B*** Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	1 647	
Peněžní toky z finančních činností		
C.1. Změna stavu dlouhodobých, popř. krátkodobých závazků z finanční oblasti	4 682	
C.2. Dopady změn vlastního kapitálu na peněžní prostředky		
C.2.1. Zvýšení základního kapitálu, emisního ážia event. rezervního fondu		
C.2.2. Vyplacení podílu na vlastním kapitálu společníkům		
C.2.3. Další vklady peněžních prostředků společníků a akcionářů		
C.2.4. Úhrada ztráty společníky		
C.2.5. Platby z fondů tvořených ze zisku		
C.2.6. Vyplacené dividendy nebo podíly na zisku včetně zaplacené srážkové daně		
C*** Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	4 682	
F. Čisté zvýšení, respektive snížení peněžních prostředků	11 020	43 726
R. Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na konci období	23 496	34 843

PŘÍLOHA IV: VÝROBKY SPOLEČNOSTI TPK

Pribináček

Král Sýrů Hermelín

Tavený sýr Apetito

Bryndza - Liptov

Tyčinka Pribináček

Nakládáný Sedlčanský Hermelín
v pikantní marinádě